RAPORTUL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN CU PRIVIRE LA ACTIVITATEA PARTIDULUI ÎN PERIOADA DINTRE CONGRESUL AL VIII-LEA ȘI CONGRESUL AL IX-LEA AL P.C.R.

Raportor tovarășul

NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi tovarăși,

Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român, eveniment de importanță istorică în viața patriei noastre, se desfășoară în condițiile unui puternic avînt creator al întregului popor. Documentele supuse dezbaterii și aprobării Congresului trasează direcțiile principale ale dezvoltării viitoare a României și, de aceea, lucrările lui sînt urmărite cu deosebită atenție și nețărmurită încredere de toți oamenii muncii. Poporul s-a convins din experiență proprie că politica partidului nostru exprimă năzuințele și interesele lui vitale; fără îndoială că hotărîrile Congresului vor corespunde pe deplin așteptărilor și încrederii poporului. *(Aplauze puternice.)*

Cei cinci ani care au trecut de la ultimul Congres au fost ani de mari victorii, de adînci transformări în economia țării, în structura societății, în viața celor ce muncesc.

Forțele de producție au cunoscut în această perioadă o nouă și puternică înflorire; s-a dezvoltat în ritm impetuos industria socialistă și, pe această bază, au progresat economia națională, întreaga societate. S-a încheiat cooperativizarea agriculturii — revoluție profundă în viața țărănimii, a satelor noastre —, care a marcat generalizarea relațiilor de producție socialiste în întreaga economie.

Triumful deplin al socialismului la orașe și sate, lichidarea pentru totdeauna a exploatării omului de către om, reprezintă cea mai mare victorie politică a partidului nostru după cucerirea puterii ; ea întruchipează înfăptuirea visurilor pentru care au luptat și s-au jertfit cei mai buni fii ai clasei muncitoare, ai poporului român. *(Aplauze puternice.)*

S-a cimentat și mai mult, ridicîndu-se pe o treaptă superioară, alianța muncitorească-țărănească — baza de neclintit a orînduirii noastre. Clasa muncitoare s-a dovedit la înălțimea misiunii sale istorice de clasă conducătoare a întregii societăți. *(Vii aplauze.)*

Izbînzile dobîndite în acești ani sînt rodul muncii unite a muncitorilor, țăranilor, intelectualilor, a tuturor oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate, care înfăptuiesc cu hotărîre politica partidului. Liber și stăpîn pe soarta sa, urmînd neabătut călăuza sa încercată — partidul comuniștilor — poporul român își înalță patria tot mai sus, spre culmile socialismului, bunăstării și fericirii. *(Aplauze îndelungate.)*

I

BILANȚUL MARILOR ÎNFĂPTUIRI ALE POPORULUI

Tovarăși,

Comitetul Central raportează Congresului partidului că **SARCINILE FUNDAMENTALE TRASATE DE CEL DE-AL VIII-LEA CONGRES (CONGRESUL AL III-LEA AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÂN) ÎN DOMENIUL DEZVOLTĂRII ECONOMIEI NAȚIONALE ÎN PERIOADA 1960—1965 SÎNT ÎNDEPLINITE CU SUCCES.**

Călăuzindu-se după învățătura marxist-leninistă și pornind de la realitățile țării noastre, partidul a pus în centrul politicii sale industrializarea socialistă a țării — baza progresului întregii economii, a dezvoltării multilaterale a societății socialiste, factor hotărîtor al asigurării independenței și suveranității naționale. *(Aplauze puternice.)* În acest

scop partidul a concentrat cu consecvență principalele mijloace materiale și resurse naturale ale țării spre dezvoltarea industriei, creșterea cu precădere a industriei grele și îndeosebi a construcției de mașini.

Au fost construite și au început să producă, în toate ramurile industriei, 502 întreprinderi și secții noi, înzestrate cu utilaj perfecționat, din care 34 în domeniul energeticii, 45 în metalurgie și construcții de mașini, 83 în chimie, 45 în industria materialelor de construcții, 63 în industria lemnului, 224 în industria ușoară și alimentară. Totodată, un număr important de fabrici și uzine au fost dezvoltate și modernizate.

S-a introdus pe scară largă în industrie tehnica de înaltă productivitate. S-a accentuat procesul de diversificare a ramurilor și subramurilor industriale, s-a lărgit varietatea și s-a îmbunătățit continuu calitatea produselor.

Pentru asigurarea bazei de materii prime, partidul și statul au acordat o atenție deosebită valorificării resurselor naturale. A fost continuată politica de repartizare judicioasă a forțelor de producție pe teritoriul întregii țări, de dezvoltare economică multilaterală a tuturor regiunilor.

În acest an producția industrială este de 2,24 ori mai mare decît cea din 1959, depășindu-se astfel prevederile planului de șase ani. *(Aplauze.)*

Trebuie subliniat că procesul de industrializare socialistă a țării se desfășoară într-un ritm înalt, susținut. Creșterea medie anuală a producției industriale în anii șesenalului este de 14,4%, față de 13% cît a fost prevăzut inițial. Aceasta este expresia cea mai grăitoare a forței și vitalității economiei noastre, a justeței liniei politice a partidului, a inepuizabilelor resurse de energie și capacitate creatoare ale clasei muncitoare, ale întregului popor. *(Aplauze.)*

Preocuparea pentru dezvoltarea cu prioritate a **producției mijloacelor de producție** s-a concretizat în ritmul mediu anual de creștere de 15,7%, realizat în acest sector — superior mediei pe întreaga industrie. Dinamica cea mai rapidă au avut-o ramurile hotărîtoare pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a socialismului : industria energiei electrice, cu

un ritm mediu anual de 21%, siderurgia cu 14%, construcţia de maşini cu peste 17% şi chimia cu 24%.

În acelaşi timp, a înregistrat o creştere susţinută producţia **bunurilor de consum**, care a realizat un ritm mediu anual de circa 12%.

În perioada planului de 6 ani principalele ramuri ale industriei s-au dezvoltat după cum urmează:

Producţia de **energie electrică** este în acest an de 2,6 ori mai mare decît în 1959, puterea instalată crescînd de la 1 600 000 kW la circa 3 500 000 kW. Puterea nouă pusă în funcţiune în ultimii 6 ani depăşeşte de aproape 4 ori pe cea existentă în 1938. A fost realizat sistemul energetic naţional, creîndu-se condiţii pentru folosirea raţională a puterii instalate.

Mari succese au fost obţinute în **industria siderurgică**: producţia de oţel este în 1965 de peste 3 300 000 de tone, producţia de oţeluri aliate a sporit de trei ori, s-a lărgit sortimentul de laminate şi de ţevi.

Metalurgia neferoasă a continuat să se dezvolte; s-a lărgit extracţia de minereuri, s-au construit uzine metalurgice moderne, a început fabricarea aluminiului, a crescut producţia de plumb, zinc şi altele.

Datorită importanţei pe care o are în înzestrarea tehnică a întregii economii naţionale, **industria constructoare de maşini** s-a bucurat de o deosebită atenţie. Producţia acestei ramuri este în 1965 de 2,6 ori mai mare decît în 1959, ponderea sa reprezentînd peste o pătrime din totalul producţiei industriale; ea asigură în prezent două treimi din necesarul de utilaj al economiei. Industria constructoare de maşini satisface în cea mai mare parte nevoile de maşini, utilaje şi instalaţii ale industriei petrolului, lemnului şi ale industriei alimentare, ale transporturilor feroviare, auto şi ale agriculturii, asigură într-o proporţie însemnată echipamentul necesar celorlalte ramuri, precum şi un sortiment tot mai variat de bunuri de consum.

Industriei chimice i-a fost alocată aproape o cincime din volumul total al investiţiilor industriale, efortul principal fiind îndreptat spre crearea petrochimiei. S-au construit

unități noi de mare capacitate, utilate la nivelul tehnicii înaintate, au fost dezvoltate și modernizate cele mai multe din unitățile existente. Producția industriei chimice a crescut de 3,6 ori, realizînd cel mai rapid ritm din întreaga industrie.

Producția **industriei lemnului** a crescut în anii planului de 6 ani de peste două ori. Au fost construite combinate cu profil complex și cu procese tehnologice avansate care creează posibilități de prelucrare integrală și de valorificare superioară a masei lemnoase.

Paralel cu dezvoltarea industriei mijloacelor de producție a crescut și producția **industriei ușoare** — de peste 2 ori — și cea a **industriei alimentare** de 1,8 ori. Creșterea producției, îmbunătățirea structurii ei, lărgirea sortimentelor și ridicarea calității au permis industriei bunurilor de consum să satisfacă în condiții mai bune cerințele consumatorilor.

Introducerea tehnicii noi, perfecționarea proceselor de producție, creșterea calificării cadrelor au dus la sporirea **productivității muncii** pe ansamblul industriei cu circa 63% față de 1959. **Prețul de cost,** în condiții comparabile, s-a redus cu peste 18%.

Progresele cantitative și calitative realizate în perioada 1960—1965 au accentuat poziția preponderentă a industriei în cadrul producției materiale, asigurînd creșterea armonioasă, echilibrată și în ritm susținut a economiei, sporirea continuă a productivității muncii sociale, contribuind la dezvoltarea multilaterală și intensivă a agriculturii, ridicarea sistematică a nivelului de trai al poporului, la înflorirea generală a țării. *(Vii aplauze.)*

Tovarăși,

Cooperativizarea agriculturii a creat condiții pentru avîntul continuu al acestei importante ramuri a economiei, pentru **sporirea producției agricole** în toate regiunile țării, pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale țărănimii.

Caracteristic procesului de cooperativizare a agriculturii din țara noastră este creșterea permanentă a producției agricole vegetale și animale. Acesta este rezultatul politicii agrare juste a partidului nostru, al muncii politice și organi-

zatorice desfăşurate de partid la sate, al măsurilor luate pentru sprijinirea ţăranilor muncitori, al priceperii şi hărniciei ţărănimii, care a urmat cu încredere partidul, precum şi al modului în care au fost rezolvate problemele specifice ale ţăranilor înstăriţi. Faţă de această categorie noi am dus o politică de îngrădire a posibilităţilor ei de exploatare şi apoi de atragere pe drumul cooperativizării. Astăzi cea mai mare parte a acestei categorii este încadrată în cooperative agricole de producţie, cu toate drepturile şi îndatoririle prevăzute în Statut.

Partidul şi guvernul au acordat o atenţie deosebită **întăririi bazei tehnice-materiale a agriculturii** şi organizării producţiei după metode ştiinţifice. În acest an pe ogoarele patriei lucrează aproape 82 000 de tractoare, aproape 66 000 de semănători, peste 38 000 de combine şi alte maşini agricole. În gospodăriile agricole de stat au fost complet mecanizate lucrările de cultivare a cerealelor păioase, de însămînţare şi întreţinere a porumbului ; în cooperativele agricole sînt mecanizate integral aratul şi semănatul cerealelor păioase şi prăşitoare şi în proporţie de peste jumătate recoltatul grîului şi prăşitul porumbului. Au fost extinse şi generalizate soiuri noi de grîu şi hibrizi de porumb de mare productivitate.

Ca urmare a măsurilor adoptate de plenara din aprilie 1962 a Comitetului Central al partidului, toate **cooperativele agricole de producţie** dispun de ingineri agronomi, care, împreună cu medicii veterinari, zootehniştii şi alţi specialişti, aduc un aport de seamă la organizarea muncii, la creşterea producţiei. În acelaşi timp se desfăşoară o largă acţiune de îmbogăţire a cunoştinţelor agrozootehnice ale ţărănimii, din rîndurile căreia aproape un milion frecventează cursurile de 3 ani.

Aplicînd cu consecvenţă politica de cointeresare materială în sporirea producţiei, partidul şi statul au asigurat ţăranilor condiţii avantajoase de valorificare, la preţuri ferme, pe bază de relaţii comerciale, a producţiei-marfă, ceea ce a contribuit la creşterea continuă a veniturilor ţărănimii cooperatiste.

Unirea cooperativelor agricole de producţie mici în unităţi cu o suprafaţă agricolă medie de circa 2 000 ha, diferenţiat pe zone, a creat condiţii pentru folosirea raţională a pămîntului şi a maşinilor, pentru amplasarea mai judicioasă a culturilor, pentru o mai bună organizare a muncii şi a întregii activităţi de producţie.

Rezultatele obţinute au contribuit la dezvoltarea şi consolidarea cooperativelor agricole, la sporirea averii obşteşti, la îmbunătăţirea condiţiilor de viaţă ale membrilor lor. *(Aplauze.)* De la terminarea cooperativizării şi pînă în prezent valoarea avutului obştesc al cooperativelor a crescut cu 36%, iar veniturile lor băneşti cu 37%.

Partidul şi guvernul au alocat fonduri importante pentru înzestrarea tehnică-materială şi dezvoltarea **gospodăriilor agricole de stat,** care deţin 14% din suprafaţa agricolă şi 16% din suprafaţa arabilă a ţării. Îmbunătăţirea organizării şi conducerii lor, profilarea şi specializarea unor unităţi au dus la creşterea producţiei, în perioada 1960—1964 realizîndu-se în medie la hectar 1 900 kg de grîu, 2 650 kg de porumb, 1 430 kg de floarea-soarelui, precum şi 2 900 de litri de lapte în medie pe vacă furajată. Gospodăriile de stat aduc o contribuţie importantă la fondul central de produse agricole, pentru formarea căruia au dat în 1964 aproape o treime la grîu şi porumb, peste o treime la carne şi aproape jumătate la lapte. Gospodăriile agricole de stat constituie pentru cooperativele agricole un exemplu de organizare a producţiei şi demonstrează rezervele mari de care dispune întreaga noastră agricultură.

S-a înregistrat o creştere permanentă a producţiei de **cereale,** mai ales de **grîu şi porumb.** În perioada 1960—1964 media anuală a producţiei cerealiere a depăşit cu peste 1 100 000 de tone media celor cinci ani anteriori şi cu peste 2 300 000 de tone producţia medie a anilor 1934—1938. S-a dezvoltat în acelaşi timp sectorul **zootehnic,** numărul bovinelor fiind la începutul acestui an de peste 4 750 000 (cu 1 100 000 mai mult decît în 1938), al porcinelor de peste 6 000 000 (cu circa 3 300 000) şi al ovinelor de peste 12 730 000 (cu peste 2 600 000 mai mult).

Deşi în unii ani au fost condiţii climatice mai puţin favorabile, producţia vegetală şi animală a asigurat permanent aprovizionarea populaţiei cu produse agroalimentare, a industriei cu materii prime agricole, crearea rezervelor de stat, precum şi unele disponibilităţi pentru export.

Tovarăşi,

Dezvoltarea economiei asigură creşterea **venitului naţional** cu aproape 65% faţă de 1959. O pătrime din venitul naţional a fost repartizată pentru fondul de acumulare, iar trei pătrimi pentru fondul de consum ; aceasta a asigurat un ritm înalt reproducţiei lărgite şi, totodată, ridicarea sistematică a nivelului de trai al populaţiei.

În cadrul resurselor destinate acumulării, **volumul investiţiilor** statului a însumat în anii şesenalului 193 miliarde de lei, depăşindu-se prevederile iniţiale cu 13 miliarde de lei. În lumina politicii economice a partidului de dezvoltare proporţională a economiei, investiţiile au fost repartizate astfel : partea principală a fondurilor — peste 55% — a fost destinată industriei ; agriculturii i s-au alocat peste 28 miliarde de lei — circa 15% — la care s-au adăugat aproximativ 12 miliarde de lei din fondurile proprii ale cooperativelor agricole de producţie ; transporturilor şi telecomunicaţiilor — aproximativ 10%, iar pentru dezvoltarea învăţămîntului, ştiinţei, culturii, ocrotirii sănătăţii, construcţiei de locuinţe şi lucrărilor edilitare — 20 miliarde de lei, adică peste 10%.

În perioada 1960—1965 s-a ridicat **nivelul eficienţei activităţii economice** ; aceasta se reflectă, printre altele, în faptul că, în timp ce volumul fondurilor fixe din industrie a crescut de 1,7 ori, producţia a sporit de 2,24 ori. Un rol hotărîtor l-au avut orientarea eforturilor şi mijloacelor materiale spre mari obiective cu caracter productiv şi realizarea lor la un nivel tehnic ridicat, scurtarea termenelor de punere în funcţiune. Cea mai mare parte a noilor întreprinderi au reuşit, la scurt timp după intrarea în producţie, să lucreze cu întreaga capacitate şi să atingă indicii de calitate prevăzuţi.

În **industria construcţiilor** s-au îmbunătăţit dotarea tehnică şi organizarea şantierelor, s-a extins aplicarea metodelor industriale, ceea ce a permis dublarea volumului de lucrări.

Pe baza sporirii fondului de consum **a crescut nivelul de trai material şi cultural al poporului.** Ca urmare a ridicării salariilor tuturor categoriilor de oameni ai muncii, salariul real a sporit cu 35% faţă de 1959. Numărul de salariaţi a crescut cu 1 300 000, iar fondul de salarii s-a dublat. Ţinînd seama de creşterea numărului de salariaţi în cadrul familiilor, venitul mediu pe familia de salariaţi a sporit în mai mare măsură decît salariul real. Reflectînd mărirea puterii de cumpărare a populaţiei, **volumul mărfurilor vîndute** prin comerţul socialist întrece anul acesta de 1,9 ori pe cel din 1959.

Pentru satisfacerea nevoilor **social-culturale** ale populaţiei, în perioada 1960—1965 s-au cheltuit 108 miliarde de lei, reprezentînd anual aproximativ un sfert din bugetul ţării. Au fost construite din fondurile statului 270 000 de apartamente — de peste 2,6 ori mai mult decît în perioada precedentă de 6 ani —, iar la sate, din fondurile proprii ale ţărănimii, circa 490 000 de case. Însemnate mijloace au fost alocate pentru lărgirea bazei materiale şi perfecţionarea învăţămîntului de toate gradele, pentru ocrotirea sănătăţii publice şi dezvoltarea asigurărilor sociale.

În învăţămîntul obligatoriu de cultură generală, mediu, profesional şi tehnic au fost date în folosinţă 26 000 de săli de clasă. În învăţămîntul superior au fost construite noi localuri şi laboratoare înzestrate cu utilaje şi aparatură modernă. Noi cămine şi cantine au fost puse la dispoziţia elevilor şi studenţilor.

În acest an s-a încheiat generalizarea învăţămîntului de 8 ani, care a marcat o etapă nouă în istoria şcolii româneşti. *(Aplauze.)* În învăţămîntul mediu studiază în prezent de 12 ori mai mulţi elevi decît în 1938. În ultimii 6 ani şcolile profesionale şi tehnice au calificat 285 000 de muncitori şi aproape 100 000 de cadre cu pregătire medie. Învăţămîntul superior cuprinde de 2 ori mai mulţi studenţi decît

în 1959 şi a dat în această perioadă economiei şi culturii peste 77 000 de specialişti.

Dezvoltarea susţinută a economiei a făcut posibilă şi necesară sporirea în 1965 a volumului **schimburilor comerciale externe** — de 2,3 ori faţă de 1959. În această perioadă s-au lărgit relaţiile comerciale cu ţările socialiste şi cu alte state. Au crescut varietatea şi gradul de prelucrare, s-a îmbunătăţit calitatea produselor exportate de ţara noastră ; în acelaşi timp a sporit importul de materii prime şi materiale, de echipament tehnic modern, corespunzător nevoilor economiei.

Iată, tovarăşi, în linii generale, tabloul realizărilor din perioada care a trecut de la ultimul Congres. În numele Comitetului Central, în numele celui de-al IX-lea Congres al Partidului Comunist Român adresăm cele mai calde felicitări muncitorilor, ţăranilor şi intelectualilor — români, maghiari, germani şi de altă naţionalitate, bărbaţi şi femei, vîrstnici şi tineri, comunişti şi fără de partid, tuturor celor care, prin munca lor însufleţită, şi-au adus aportul la marile succese ale poporului nostru, la progresul şi înflorirea României socialiste. *(Aplauze puternice, îndelungate.)*

Tovarăşi,

Tot ceea ce am înfăptuit s-a obţinut prin munca plină de eroism şi abnegaţie a întregului nostru popor. Calea pe care am străbătut-o nu a fost netedă şi uşoară. Am avut de înfruntat şi greutăţi, în munca noastră s-au manifestat şi lipsuri, unele, desigur, inerente operei de mare amploare pe care o înfăptuim. Considerăm că e necesar să ne oprim asupra unor deficienţe mai importante din această perioadă, spre a trage învăţăminte pentru îmbunătăţirea activităţii noastre în viitor.

Trebuie să subliniem, în primul rînd, că problema eficienţei economice nu a stat întotdeauna în centrul preocupărilor organelor din economie. Astfel, în planificarea unor obiective industriale nu s-a acordat atenţia cuvenită studierii şi găsirii căilor care să permită obţinerea unor rezultate

economice maxime cu minimum de cheltuieli. A întîrziat intrarea în funcțiune a unor obiective, unele întreprinderi nu au atins la timpul stabilit indicii de calitate și de preț de cost proiectați, nu au lucrat cu întreaga capacitate de producție.

Menționăm, de asemenea, că unele sectoare ale industriei nu au fost dezvoltate corespunzător cerințelor. Industria electrotehnică, deși și-a sporit producția de 4 ori față de 1959, nu satisface pe deplin necesitățile economiei. Rămîneri în urmă în ce privește capacitatea de producție și înzestrarea tehnică există și în industria ușoară.

Un neajuns care se resimte în multe ramuri ale economiei este insuficienta asigurare a producției cu piese de schimb și subansambluri necesare bunei funcționări a instalațiilor, mașinilor și utilajelor.

După cum vă este cunoscut, sarcinile privind creșterea producției agricole vegetale și animale stabilite în cadrul planului de 6 ani nu s-au realizat în întregime. Aceasta se datorește, în primul rînd, faptului că ritmul mediu anual de creștere de 9—10% a fost prea mare, la stabilirea lui neținîndu-se seama de realitățile și posibilitățile agriculturii noastre. Trebuie adăugat, de asemenea, că nu s-au prevăzut toate mijloacele materiale necesare, iar unele din măsurile prevăzute nu au fost îndeplinite integral. Cu toate că investițiile planificate pentru această ramură au fost depășite cu peste 5 miliarde de lei, nu s-au realizat gradul corespunzător de mecanizare a lucrărilor agricole și, mai ales, sarcinile în domeniul chimizării și irigațiilor. Aceasta înseamnă că prevederile au fost insuficiente. Luînd în considerare și unele lipsuri în activitatea organelor care lucrează în agricultură, avem pe scurt tabloul cauzelor care au dus la nerealizarea sarcinilor de creștere a producției agricole.

În activitatea organelor de conducere și planificare a economiei s-a manifestat uneori subiectivism, nu s-a acordat întotdeauna atenția necesară studierii temeinice a cerințelor

şi posibilităţilor, stabilirii celor mai corespunzătoare măsuri pentru realizarea planului. Lipsuri mai serioase s-au manifestat îndeosebi în exercitarea controlului şi în sprijinirea calificată a întreprinderilor şi organizaţiilor economice.

S-ar putea ca unii tovarăşi să spună : de ce este necesar să mai discutăm despre lipsuri cînd am obţinut succese atît de mari ? Este adevărat, tovarăşi, am obţinut mari victorii în toate domeniile de activitate, dar considerăm că trebuie să vorbim deschis în faţa Congresului, a partidului, a întregului popor şi despre unele neajunsuri ale muncii noastre. După cum se ştie, critica şi autocritica constituie un factor de seamă al dezvoltării societăţii socialiste. Folosirea lor este o necesitate obiectivă care asigură mersul înainte, ridicarea întregii noastre activităţi la nivelul cerinţelor operei de desăvîrşire a construcţiei socialiste. *(Aplauze.)*

II

DIRECŢIILE DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI SOCIALISTE ÎN URMĂTORII CINCI ANI

Tovarăşi,

Măsurînd drumul străbătut în opera de construcţie socialistă, nu putem să nu încercăm un sentiment de adîncă satisfacţie pentru tot ceea ce am înfăptuit. Dar noi, comuniştii, considerăm că mai avem încă mult de făcut pe calea dezvoltării industriale a ţării, a făuririi unei agriculturi moderne, pentru ridicarea patriei la nivelul ţărilor cu economie avansată, la acel stadiu care să asigure poporului român o viaţă îmbelşugată, o înaltă civilizaţie materială şi spirituală. *(Aplauze.)*

CONGRESUL AL IX-LEA AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN HOTĂRĂŞTE ACUM DIRECŢIILE DE DEZVOLTARE A ROMÂNIEI ÎN URMĂTORII CINCI ANI, ÎN VEDEREA CONTINUĂRII PE O TREAPTĂ SUPERIOARĂ A PROCESULUI DE DESĂVÎRŞIRE A CONSTRUCŢIEI SO-

CIALISTE ÎN TOATE DOMENIILE DE ACTIVITATE ECONOMICĂ, ŞTIINŢIFICĂ ŞI CULTURALĂ.

Ţinînd seama de legea concordanţei între caracterul forţelor de producţie şi relaţiile de producţie, este necesar ca o dată cu dezvoltarea forţelor de producţie să perfecţionăm continuu şi relaţiile de producţie. În cadrul acestui proces complex se vor asigura dezvoltarea întregii societăţi, ridicarea nivelului de conştiinţă şi de cultură al poporului.

La baza progresului general al societăţii partidul pune dezvoltarea continuă a economiei. De aceea, deşi se referă în principal la activitatea economică, Directivele Congresului constituie, prin conţinutul lor, **programul înfloririi multilaterale a României socialiste.** *(Aplauze puternice.)*

Documentele supuse de Comitetul Central dezbaterii şi aprobării Congresului sînt rodul gîndirii şi muncii colective ale conducerii partidului şi statului, ale activiştilor de partid şi de stat; la elaborarea lor au participat mii şi mii de cadre, specialişti din toate domeniile de activitate.

Întruchipînd aspiraţiile de bunăstare şi fericire ale poporului, proiectele de Directive au fost primite cu satisfacţie şi entuziasm de întreaga ţară. Ele au fost dezbătute pe larg în conferinţele şi adunările de partid, în presă, în mitingurile şi consfătuirile muncitorilor, ţăranilor, intelectualilor, de întregul popor. Oamenii muncii au analizat cu competenţă aceste documente, şi-au exprimat adeziunea şi aprobarea faţă de conţinutul lor şi au făcut, totodată, numeroase propuneri privind completarea şi îmbunătăţirea prevederilor cuprinse în Directive.

În principalele probleme ale dezvoltării noastre interne şi ale relaţiilor internaţionale partidul nostru se sfătuieşte cu oamenii muncii, supunînd dezbaterii maselor largi, consultării întregului popor cele mai importante documente ale sale. Aceasta duce la întărirea continuă a legăturilor sale cu masele, la dezvoltarea democratismului orînduirii socialiste, dînd în acelaşi timp politicii elaborate de partid o bază temeinică — experienţa, înţelepciunea celor care o înfăptuiesc. *(Aplauze.)*

1. INDUSTRIALIZAREA SOCIALISTĂ A ŢĂRII, OBIECTIV CENTRAL AL POLITICII ECONOMICE A PARTIDULUI

ŞI ÎN VIITOR ÎN CENTRUL POLITICII PARTIDULUI NOSTRU RĂMÎNE INDUSTRIALIZAREA ŢĂRII, DEZVOLTAREA CU PRECĂDERE A INDUSTRIEI GRELE, ÎN SPECIAL A INDUSTRIEI CONSTRUCTOARE DE MAŞINI — fără de care nu sînt posibile ridicarea patriei noastre la un grad înalt de civilizaţie şi bunăstare, înaintarea spre comunism. *(Aplauze.)*

Desfăşurîndu-se în epoca puternicei revoluţii tehnice-ştiinţifice mondiale, este imperios necesar ca industrializarea să se realizeze pe baza tehnicii celei mai avansate, să se asigure introducerea continuă în producţie a celor mai noi cuceriri ale ştiinţei, acordîndu-se atenţia principală mecanizării şi automatizării proceselor de producţie — condiţie hotărîtoare a creării unei industrii şi economii moderne. Industrializarea determină creşterea impetuoasă a forţelor de producţie, dezvoltarea continuă a bazei tehnice-materiale a socialismului, introducerea pe scară largă a progresului tehnic în toate domeniile producţiei materiale, sporirea productivităţii muncii sociale, avîntul întregii economii.

Dezvoltarea industriei duce la înflorirea oraşelor noastre, la transformarea acestora în puternice centre economice şi culturale, are ca urmare creşterea rîndurilor şi ridicarea nivelului de pregătire a clasei muncitoare, întărirea rolului ei conducător în societatea noastră socialistă, ceea ce exercită o puternică înrîurire asupra întregii vieţi sociale.

Industria asigură mecanizarea şi chimizarea lucrărilor agricole — condiţie esenţială pentru creşterea producţiei —, creează condiţii pentru valorificarea superioară a producţiei agricole.

Industrializarea în ritm susţinut a ţării atrage în sectoarele industriale şi în celelalte sectoare neagricole marea majoritate a populaţiei active, aceasta fiind o premisă a desăvîrşirii construcţiei socialiste şi a creării condiţiilor pentru trecerea la comunism.

O dată cu dezvoltarea industriei în orașe este necesară construirea unor întreprinderi industriale în raioanele agricole, creîndu-se astfel noi centre muncitorești, ceea ce va determina schimbări înnoitoare în viața satelor, a țărănimii.

Numai pe baza industrializării vom crea condiții pentru lichidarea rămînerii în urmă de veacuri a satului față de oraș, pentru reducerea treptată a deosebirilor dintre oraș și sat, pentru ridicarea social-culturală a satului la un nivel de viață civilizat. *(Aplauze.)*

Viața a confirmat pe deplin justețea politicii partidului nostru de industrializare socialistă, întemeiată pe aplicarea creatoare a învățăturii marxist-leniniste la condițiile concrete din țara noastră. *(Aplauze.)* Experiența poporului român, ca și istoria dezvoltării societății omenești, demonstrează că industrializarea este singura cale care duce spre progres și civilizație, spre ridicarea standardului de viață, asigură în fapt independența și suveranitatea națională. *(Aplauze puternice, îndelungate.)*

Încă din secolul trecut, numeroși patrioți, animați de idealuri progresiste, de grijă pentru soarta țării, s-au preocupat să găsească soluțiile care să schimbe situația social-economică deosebit de grea a României din vremea lor. Ei au atras atenția că aceasta nu se poate înfăptui fără dezvoltarea puternică a industriei. Combătînd concepțiile înguste, unilaterale, cu privire la economia României, istoricul A. D. Xenopol scria: „A rămîne dedați numai agriculturii este a ne osîndi pe noi înșine la producerea numai de lucruri brute, care sub un volum foarte mare reprezintă o valoare foarte mică; este a ne constitui pentru totdeauna robii străinătății. Într-adevăr, aceasta ne va trimite în schimb pentru productele unei munci grosolane și primitive, acelea ale unei munci rafinate și civilizate, care sub volumuri înzecit de mici vor reprezenta prețuri însutit de mari, încît munca întreagă a poporului nostru va sluji numai pentru a plăti o porțiune foarte mică din munca altor țări. Românii, deci, vor îndeplini în concertul popoarelor europene munca manuală, brută și grosolană, prost plătită și puțin căutată, deoarece poate fi făcută de toată lumea; și vor primi ca răs-

plată a acestei munci grele și încordate fărămăturile ce vor cădea de la masa țărilor civilizate". Plecînd de la aceste considerente, el conchidea: „...urmează neapărat că industria mare este aceea care trebuie să căutăm a dezvolta mai întîi în România".

De la primele sale începuturi, mișcarea muncitorească și socialistă din România, reprezentanții ei de seamă au văzut în industrie condiția vitală a dezvoltării țării noastre. Exprimînd punctul de vedere al socialiștilor, C. Dobrogeanu-Gherea spunea: „Dacă trebuie, deci, ridicată neapărat productivitatea muncii agricole, tot așa de neapărat trebuie să dezvoltăm și toate celelalte resurse de producție ale țării și trebuie să devenim o țară industrială... pentru țara noastră aceasta este o întrebare vitală, de a fi, ori a nu fi", subliniind prin aceasta că însuși viitorul poporului român depinde de industrializare. „În industrie, spunea el, va găsi țăranul loc pentru plasarea fiilor săi și tot în industrie va găsi o piață de desfacere pentru productele sale... Viitorul satului însuși e la oraș și în dezvoltarea industrială a țării. Viitorul țării întregi e în îndrumarea ei... către o organizație socială mai înaltă în viitor — societatea socialistă". Gherea considera industria baza existenței materiale, culturale și naționale a poporului român.

Dar aceste idei înaintate, care întrezăreau căile propășirii țării noastre, n-au putut fi realizate în orînduirea burghezo-moșierească. Cercurile imperialiste străine care dețineau poziții dominante în economia României și clasele exploatatoare erau călăuzite nu de necesitățile și interesele vitale ale poporului, ci de dorința de a-și asigura profituri cît mai mari, prin exploatarea maselor de oameni ai muncii și jefuirea bogățiilor țării. Ele considerau că România este sortită să rămînă o țară înapoiată agricolă, furnizoare de materii prime și produse agricole, piață de desfacere pentru produsele industriale ale țărilor imperialiste.

Calea pentru lichidarea acestei stări de lucruri, pentru industrializarea țării a deschis-o victoria revoluției socialiste. *(Aplauze puternice.)* Misiunea istorică de a asigura făurirea și dezvoltarea unei industrii puternice și, pe această bază,

de a duce patria noastră pe drumul larg al progresului economic şi social, a revenit Partidului Comunist Român. *(Aplauze prelungite.)* Imediat după eliberarea României de sub jugul fascist, la Conferinţa naţională din 1945 a Partidului Comunist Român, în raportul Comitetului Central, expus de Gheorghe Gheorghiu-Dej, subliniindu-se necesitatea industrializării ţării, se arăta: „Dezvoltînd industria grea metalurgică, se deschid posibilităţile cele mai largi pentru utilizarea întregii forţe de muncă a poporului nostru şi pentru crearea acelor bogăţii care sînt necesare refacerii ţării, ridicării ei şi a condiţiilor de viaţă la oraşe şi sate..."

Luînd puterea în mîinile sale, sub conducerea partidului ei de avangardă, în alianţă cu ţărănimea, clasa muncitoare a trecut la făurirea României moderne, cu o industrie dezvoltată şi o agricultură înaintată. *(Aplauze.)* Toate prevederile planului pe 1966—1970 sînt menite să ducă mai departe această operă măreaţă, să apropie tot mai mult ţara noastră de nivelul statelor înaintate din punct de vedere economic.

Politica economică a partidului şi guvernului se reflectă în modul de repartizare a venitului naţional pe perioada următoare pînă în 1970. Mai mult de o pătrime se va aloca pentru fondul de acumulare, pentru dezvoltarea bazei materiale necesare reproducţiei socialiste lărgite, progresului continuu al economiei, ştiinţei, culturii şi ocrotirii sănătăţii; aproape trei pătrimi vor forma fondul de consum destinat creşterii nivelului de trai al populaţiei.

Dinamica economiei în viitorii cinci ani este oglindită de creşterea venitului naţional într-un ritm mediu anual de circa 7%. Rolul primordial în realizarea acestui ritm îl va avea în continuare industria, prevăzută să se dezvolte mai accelerat decît toate celelalte ramuri ale economiei.

Producţia industrială va creşte anual cu 10,5%, ceea ce înseamnă menţinerea în continuare a unui ritm intens de dezvoltare industrială a ţării. *(Aplauze.)* În perioada 1966—1970 valoarea sporului absolut al producţiei industriale va fi de aproximativ 110 miliarde de lei, faţă de circa 70 miliarde de lei în anii 1961—1965. **Cît de mult va creşte potenţialul nostru industrial rezultă din faptul că întreaga producţie din**

1938 se va realiza, la sfîrşitul planului de cinci ani, în numai 24 de zile.

În cadrul procesului de schimbare a structurii economiei **se va întări şi mai mult poziţia industriei ca ramură conducătoare.** În 1970 venitul naţional va proveni în proporţie de 60% din industrie, faţă de 51% în prezent şi circa 30% în 1938.

O caracteristică a ţărilor cu economie dezvoltată constă în faptul că majoritatea populaţiei lucrează în ramurile neagricole. Şi în ţara noastră vor continua să aibă loc importante modificări în structura forţei de muncă, industria atrăgînd în sfera ei o parte tot mai mare a populaţiei active. În viitorii cinci ani numărul salariaţilor va ajunge la peste 5 000 000, sporind cu 900 000, din care circa 400 000 persoane vor proveni din populaţia ocupată în agricultură. În 1970 în agricultură va lucra 50% din populaţia activă, faţă de 57% în prezent şi 78% în 1938; toate acestea vor contribui la creşterea venitului naţional.

Viitorul plan cincinal va asigura o structură tot mai echilibrată economiei naţionale, dezvoltarea armonioasă a tuturor ramurilor industriale. Pentru a se crea condiţiile necesare reproducţiei socialiste lărgite, **producţia mijloacelor de producţie va creşte cu prioritate — într-un ritm mediu anual de 11%.** În scopul satisfacerii într-o măsură mai mare a cerinţelor populaţiei, **producţia bunurilor de consum va creşte într-un ritm de aproximativ 10%.**

Experienţa noastră arată că ritmurile susţinute de dezvoltare economică depind în măsură însemnată de valorificarea raţională a resurselor ţării, în funcţie de necesităţile imediate şi de perspectivă.

Un obiectiv important al viitorului plan cincinal va fi crearea unor condiţii tot mai bune pentru introducerea în circuitul economic a noi materii prime, valorificarea superioară, eficientă, a resurselor ţării. Directivele trasează sarcina **lărgirii continue a bazei de materii prime, prevăzînd în acest scop peste 16 miliarde de lei pentru activitatea geologică.** Se vor executa în continuare lucrări geologice cu deosebire pentru descoperirea de noi rezerve de ţiţei, gaz metan, minereuri feroase, neferoase şi minerale nemetalifere, atît în zonele

cunoscute, cît și în zone noi. Pentru ridicarea eficienței economice a activității geologice este necesar ca amplasarea lucrărilor de explorare să se facă în mod judicios, pe baza unor temeinice studii de prospectare.

În anii 1966—1970 se prevede dezvoltarea **extracției de cărbune, minereuri feroase și neferoase.** Creșterea cea mai importantă se va înregistra la producția de cărbune, prevăzută să ajungă în 1970 la 20 000 000—22 000 000 de tone — de 1,7—1,8 ori mai mult decît în 1965.

Este necesar să se acorde toată atenția sporirii extracției în minele existente și, în același timp, deschiderii minelor noi la termenele stabilite. O mare importanță în acest sens are extinderea metodelor moderne de deschidere, pregătire și exploatare a minelor. Se va ridica gradul de mecanizare a lucrărilor miniere, mai ales a celor din subteran, se vor îmbunătăți organizarea, protecția și securitatea muncii. Trebuie să se respecte riguros raportul rațional între nivelul extracției și cel al rezervelor.

O deosebită atenție se va acorda dezvoltării **bazei energetice,** acțiune care, necesitînd o perspectivă mai îndelungată, a impus elaborarea programului de 10 ani. Orientarea prevăzută în acest domeniu constă în creșterea mai accentuată a producției de cărbune și dezvoltarea amenajărilor hidroenergetice, economisirea rezervelor de hidrocarburi în vederea utilizării lor superioare în industrie, ca materie primă.

Producția de energie electrică va crește într-un ritm mai ridicat decît ansamblul industriei, ajungînd în 1970 la 32—34 miliarde kWh și în 1975 la 55—60 miliarde kWh. Aceasta se va realiza în principal prin construcția de noi centrale electrice. În cursul anului viitor va intra în funcțiune hidrocentrala de pe Argeș și se vor termina lucrările de construcție la ultimele centrale din cele 12 de pe rîul Bistrița. În 1970—1971 se va da în exploatare marele nod hidroenergetic și de navigație de la Porțile de Fier, care se realizează în colaborare cu Republica Socialistă Federativă Iugoslavia; el va aduce un aport de peste 1 000 000 kW la sporirea puterii instalate a țării și o producție anuală de peste 5 miliarde kWh. Se lucrează împreună cu Republica Populară Bulgaria la

elaborarea studiilor şi proiectelor pentru hidrocentrala de pe Dunăre, în zona Islaz. Pe rîurile interioare se vor construi hidrocentrale cu o putere instalată de aproape 1 500 000 kW. O putere de peste 7 000 000 kW se va realiza în centrale termoelectrice.

Ţinînd seama de creşterea nevoilor, în condiţiile resurselor limitate de energie primară şi folosind cuceririle revoluţiei tehnice-ştiinţifice, vom începe în anii următori **utilizarea energiei nucleare pentru producerea de energie electrică şi termică.** *(Aplauze.)* Pentru a avea imaginea clară a progreselor pe care le face ţara noastră este suficient să arătăm că **întreaga producţie de energie electrică a anului 1938 se va realiza în 1970 în numai 12 zile, iar în 1975 în mai puţin de o săptămînă.** În faţa muncitorilor, tehnicienilor şi inginerilor din industria extractivă şi energetică, a geologilor stau în anii care vin sarcini de mare răspundere. Fără îndoială că şi în viitor ei vor munci cu entuziasm şi perseverenţă, aducînd o contribuţie de seamă la realizarea marilor obiective ale planului de cinci ani.

O puternică dezvoltare va cunoaşte **siderurgia,** care în 1970 va realiza o producţie de 6 300 000 de tone oţel. Cel mai mare aport la această creştere va aduce marele combinat siderurgic de la Galaţi, a cărui construcţie este în plină desfăşurare. În anii următori se va intensifica procesul de modernizare a siderurgiei ; vor fi introduse şi extinse procedee tehnologice noi, va spori producţia oţelurilor de calitate. La sfîrşitul planului cincinal **producţia de oţel pe locuitor — acest barometru important al potenţialului economic — va fi de circa 18 ori mai mare decît în 1938.**

În **metalurgia neferoasă,** extinderea capacităţii uzinelor existente şi punerea în funcţiune a unor noi unităţi vor permite **creşterea producţiei de aluminiu de 3,7 ori, precum şi a producţiei de plumb, zinc, cupru şi a altor metale.**

Vom continua să acordăm o mare atenţie dezvoltării **industriei constructoare de maşini, a cărei producţie va creşte într-un ritm mediu anual de peste 12%, asigurînd cea mai mare parte a programului de investiţii al planului cincinal.** Un loc important îl vor ocupa utilajul petrolier, maşinile

agricole, utilajul minier şi chimic, mijloacele de transport, utilajul energetic şi maşinile-unelte. Trebuie să punem un accent mai mare pe fabricarea de linii tehnologice complete destinate nevoilor interne şi exportului, pe producerea de utilaje necesare noilor complexe industriale pe care le construim. Pentru a face faţă necesităţilor de maşini şi aparate electrotehnice, de aparate de măsură, control şi automatizare, producţia industriei electrotehnice va atinge cel mai înalt ritm din sectorul construcţiei de maşini, sporind în medie cu peste 16% anual.

Se impune ca în ramura construcţiei de maşini să se îmbunătăţească introducerea în fabricaţie a noilor maşini şi utilaje, să se perfecţioneze colaborarea şi cooperarea între întreprinderi, să se asigure, pe baza studierii atente a cerinţelor, stabilitatea profilurilor de producţie ale uzinelor. Constructorii de maşini vor trebui să acorde o mare atenţie producţiei de piese de schimb şi subansamble necesare funcţionării normale şi reînnoirii permanente a maşinilor, instalaţiilor şi mijloacelor de transport.

Ţinînd seama de importanţa pe care o are în întreaga economie industria construcţiilor de maşini, e necesar ca ministerul să ia toate măsurile pentru realizarea sarcinilor la timp şi la un înalt nivel calitativ, corespunzător tehnicii avansate.

Sîntem convinşi că oamenii muncii din industria siderurgică şi constructoare de maşini — detaşament de frunte al constructorilor socialismului — vor munci cu energie şi pasiune pentru înfăptuirea Directivelor Congresului al IX-lea al partidului. *(Aplauze.)*

Industria chimică are un rol de mare însemnătate în dezvoltarea economiei noastre. Sarcini importante revin industriei chimice în vederea satisfacerii nevoilor agriculturii cu îngrăşăminte, biostimulatori şi antidăunători, a cererilor de fibre şi fire ale industriei textile, a nevoilor de produse chimice pentru celelalte ramuri ale industriei, de medicamente şi bunuri de consum pentru populaţie. De asemenea, industria chimică va trebui să-şi sporească simţitor contribuţia la export.

Variatele necesităţi ale economiei noastre în plină dezvoltare, resursele de materii prime existente fac să crească tot mai mult ponderea industriei chimice în totalul producţiei industriale. Producţia chimică va creşte pînă în 1970 de circa 2,3 ori, cu un spor mediu anual de 18,5%. Un accent puternic se va pune în continuare pe dezvoltarea petrochimiei, asigurîndu-se prelucrarea superioară a gazelor naturale şi a produselor petroliere.

Se prevede construirea în perioada 1966—1970 a noi uzine de îngrăşăminte cu azot şi fosfor, fabrici de fibre şi fire, fabrici de mase plastice, unităţi pentru fabricarea de celuloză, hîrtie şi altele. Ritmul înalt de creştere prevăzut în industria chimică şi cota-parte ridicată a noilor capacităţi în sporul producţiei impun ministerului, conducerilor întreprinderilor să acorde o deosebită atenţie respectării termenelor planificate de intrare în funcţiune a tuturor obiectivelor, realizării indicatorilor tehnici-economici proiectaţi, ridicării continue a pregătirii profesionale a oamenilor muncii.

Muncitorilor, tehnicienilor şi inginerilor le revine sarcina de cinste de a asigura dezvoltarea în ritm rapid a industriei chimice, de a munci astfel ca întreprinderile din această ramură să producă cu întreaga lor capacitate, să dea maximum de randament. Fără îndoială că ei vor realiza aceasta. *(Aplauze.)*

Proiectul de Directive cuprinde prevederi importante şi în legătură cu dezvoltarea celorlalte ramuri producătoare de mijloace de producţie. Corespunzător volumului de investiţii planificat, producţia **industriei materialelor de construcţie** va creşte cu un ritm mediu anual de peste 11%. Se vor produce noi sortimente de materiale de construcţii, se vor asigura necesităţile programului de irigaţii, îmbunătăţirea calităţii materialelor pentru instalaţii şi a celor destinate finisajului construcţiilor.

În silvicultură şi industria lemnului se va intensifica acţiunea de plantare a unor specii valoroase pe terenurile destinate acestui scop, fără a se reduce suprafeţele agricole şi păşunile, şi se vor lua măsuri pentru exploatarea raţională a pădurilor şi folosirea cît mai completă a materialului

lemnos. Datorită prelucrării complexe a masei lemnoase, valoarea producției va spori pînă în 1970 cu 35%; se va dezvolta în mod deosebit producția de plăci aglomerate și fibrolemnoase, de furnir și mobilă.

Muncitorilor și specialiștilor din industria materialelor de construcții, din economia forestieră, din industria prelucrării lemnului le revin în cadrul planului de cinci ani noi și însemnate îndatoriri. Ei trebuie să depună eforturi susținute pentru realizarea producției din aceste ramuri industriale la un nivel și mai înalt, corespunzător nevoilor și exigențelor crescînde ale economiei noastre.

Tovarăși,

Proiectul de Directive prevede o serie de măsuri menite să dea **industriei bunurilor de consum** posibilitatea de a satisface și mai bine nevoile mereu crescînde ale populației. Astfel, în perioada 1966—1970 **producția industriei ușoare** va spori cu 50—55%, iar a **industriei alimentare** cu 50%, ambele realizînd un ritm mediu anual de creștere de 8,5—9%. Se prevede creșterea capacității de producție a industriei bunurilor de consum, dublîndu-se în acest scop investițiile față de perioada 1961—1965. Se vor construi întreprinderi de țesături de bumbac, fibre chimice, lînă, in, cînepă, mătase, fabrici de tricotaje, de încălțăminte, de sticlărie, fabrici de zahăr, de ulei, întreprinderi de preparate din carne, fabrici de bere, de conserve și altele. Este necesar să se acorde o atenție mai mare dezvoltării și reutilării morilor, cu deosebire celor din mediul rural, precum și brutăriilor.

Va trebui să se manifeste o atenție sporită pentru îmbunătățirea continuă a calității bunurilor de larg consum, corespunzător exigențelor și gustului cumpărătorilor. Atît întreprinderile noi cît și cele vechi vor fi dotate cu utilaje moderne, vor folosi procedee tehnologice avansate, care vor permite prelucrarea superioară a materiilor prime.

Industria locală, cooperația meșteșugărească și de consum au în principal sarcina de a lărgi și îmbunătăți serviciile de întreținere și reparații, de a ridica nivelul calității și de a îm-

bogăţi varietatea articolelor de uz casnic şi gospodăresc, a produselor de artizanat.

Dezvoltînd şi perfecţionînd continuu producţia bunurilor de consum, oamenii muncii care lucrează în acest domeniu vor aduce o contribuţie importantă la îmbunătăţirea aprovizionării, la satisfacerea în condiţii tot mai bune a cerinţelor populaţiei, la creşterea bunăstării materiale a celor ce muncesc. *(Aplauze.)*

Tovarăşi,

În anii ce urmează este necesar să se intensifice în toate ramurile economiei naţionale acţiunea **de îmbunătăţire sistematică a calităţii produselor,** de ridicare a caracteristicilor lor tehnice şi economice. Aceasta va trebui să constituie o preocupare de prim ordin a organelor de conducere din economie, a întreprinderilor, a tuturor oamenilor muncii, fiind o condiţie de bază pentru satisfacerea nevoilor de producţie şi consum, creşterea eficienţei economice a industriei şi pentru a face ca mărfurile româneşti să fie competitive pe piaţa externă.

Se va acorda şi în viitor o deosebită atenţie **creşterii productivităţii muncii, reducerii preţului de cost şi a cheltuielilor de circulaţie** — căi principale pentru sporirea acumulărilor socialiste, pentru asigurarea unui ritm susţinut mersului înainte al economiei noastre şi ridicarea bunăstării poporului.

Ca urmare a înzestrării şi reutilării întreprinderilor cu tehnica avansată, creşterii gradului de calificare a muncitorilor, mai bunei organizări a muncii, **productivitatea muncii** în industrie urmează să crească în 1970 cu circa 40%, aproximativ două treimi din creşterea producţiei urmînd a fi obţinută pe această cale. Pentru a sublinia rolul important al acestui factor în dezvoltarea economiei e suficient să arătăm că **un singur procent de creştere a productivităţii muncii în industrie va echivala în 1970 cu un plus de producţie în valoare de peste 1,8 miliarde de lei.**

Planul de cinci ani prevede în industria republicană **scăderea preţului de cost cu circa 10%,** în principal prin realizarea de economii la consumul de materii prime, materiale, combustibil şi energie. Volumul total de economii care se va obţine pe seama reducerii preţului de cost şi a cheltuielilor de circu-

lație va însuma aproape 65 miliarde de lei, aportul hotărîtor aducîndu-l industria.

Aceste schimbări calitative sînt nemijlocit legate de **promovarea progresului tehnic în toate sectoarele activității industriale,** de extinderea mecanizării și automatizării, de înzestrarea industriei cu instalații la nivelul tehnicii avansate. Această acțiune va ocupa și în viitor un loc principal în politica partidului și guvernului.

Ministerele, conducerile întreprinderilor, cu participarea specialiștilor din institutele de cercetări științifice și din întreprinderi, trebuie să-și concentreze eforturile pentru perfecționarea continuă a utilajelor fabricate în țară, pentru asimilarea și producerea unor mașini și instalații cu înalte caracteristici tehnice, necesare modernizării ramurilor economiei.

Va trebui lărgită baza industriei electronice, deosebit de importantă pentru dezvoltarea în perspectivă a economiei, de ea depinzînd extinderea automatizării proceselor de producție în pas cu cerințele revoluției tehnice-științifice. În acest scop este necesar ca în învățămîntul superior tehnic și economic, în universități să se acorde o atenție și mai mare electronicii și ciberneticii.

Una din preocupările centrale ale ministerelor și întreprinderilor trebuie să fie ridicarea continuă a calificării muncitorilor și tehnicienilor, perfecționarea pregătirii inginerilor în pas cu introducerea tehnicii noi în economie, cu progresul tehnic-științific.

Fără îndoială, tovarăși, că eroica noastră clasă muncitoare, inginerii, tehnicienii, maiștrii, toți oamenii muncii din industrie vor îndeplini cu succes sarcinile trasate de Congres, asigurînd prin munca lor avîntată dezvoltarea și înflorirea continuă a industriei noastre socialiste! *(Aplauze puternice.)*

2. PENTRU DEZVOLTAREA INTENSIVĂ, MULTILATERALĂ A AGRICULTURII

Tovarăși,

Țara noastră dispune de o însemnată **suprafață agricolă,** de condiții de sol și climă favorabile unei **agriculturi intensive.** Reprezentînd un factor de mare importanță în ansam-

blul economiei naţionale, agricultura trebuie să aducă un aport tot mai mare la progresul ţării, la ridicarea bunăstării poporului. **CONTINUÎND ÎN RITM INTENS INDUSTRIALIZAREA SOCIALISTĂ, VOM ACORDA O MAI MARE ATENŢIE DEZVOLTĂRII AGRICULTURII, SPORIRII PRODUCŢIEI VEGETALE ŞI ANIMALE.**

Partidul consideră că în agricultură eforturile principale trebuie îndreptate în viitor spre dezvoltarea multilaterală a producţiei, asigurarea unei puternice baze tehnice-materiale, sporindu-se în acest sens mijloacele de mecanizare şi chimizare şi extinzîndu-se irigaţiile. În următorul plan cincinal agricultura va primi din partea statului **investiţii** în valoare de peste 35 miliarde de lei — cu 60% mai mult decît în perioada 1961—1965 —, la care se adaugă circa 9 miliarde de lei investiţii în industria de îngrăşăminte chimice şi insectofungicide, de tractoare şi maşini agricole şi de materiale de construcţie pentru irigaţii. Cooperativele agricole vor efectua, de asemenea, importante investiţii din fonduri proprii pentru dezvoltarea şi consolidarea lor economică, în scopul sporirii producţiei agricole.

O parte importantă din investiţiile statului va fi folosită pentru **extinderea şi diversificarea mecanizării lucrărilor agricole.** Unităţile socialiste din agricultură vor fi dotate cu o gamă mai variată de tractoare şi maşini, ceea ce va asigura mecanizarea completă a culturii grîului, porumbului, cartofilor, sfeclei de zahăr, extinderea mecanizării în producţia şi pregătirea furajelor, în legumicultură, viticultură şi pomicultură, precum şi la lucrările pe terenurile în pantă.

În elaborarea politicii sale agrare, partidul are în vedere că o agricultură intensivă, multilateral dezvoltată este indisolubil legată de folosirea pe scară largă a **îngrăşămintelor chimice, insectofungicidelor** şi a altor substanţe chimice. Intrarea în funcţiune, cu întreaga lor capacitate, a combinatelor chimice de la Turnu-Măgurele, Craiova şi Tîrgu-Mureş, cît şi construirea unor noi întreprinderi de acest fel vor asigura agriculturii în 1970 peste 1 100 000 de tone de îngrăşăminte-substanţă activă, precum şi cantităţile necesare de insectofungicide şi ierbicide. **Avem toate condiţiile, tovarăşi, ca pînă în 1970 să rezolvăm în linii generale problemele mecanizării complexe şi ale**

chimizării agriculturii — factori esenţiali în modernizarea şi sporirea producţiei agricole. (*Aplauze.*)

Importante investiţii din fondurile statului se vor aloca pentru lucrări de **îmbunătăţiri funciare şi, în primul rînd, pentru irigaţii.** Pentru a pune în valoare întregul potenţial de producţie al solurilor din Bărăgan şi din alte zone cu regim scăzut de precipitaţii, se va iriga, din fondurile statului, pe baza unor soluţii tehnice moderne, o suprafaţă de circa 400 000 ha. Este în interesul fiecărei cooperative agricole ca prin mijloace proprii, utilizînd sursele de apă locale, să extindă cît mai mult suprafeţele de teren irigat. Industria constructoare de maşini şi a materialelor de construcţii trebuie să producă la timp utilaj şi material de cea mai bună calitate pentru amenajarea şi exploatarea terenurilor irigate.

Sînt în plină desfăşurare lucrările de **îndiguiri şi desecări** în lunca inundabilă a Dunării ; trebuie luate măsuri pentru urgentarea acestora în vederea dării în folosinţă a terenurilor recuperate. Vom extinde îndiguirea şi desecarea terenurilor şi în luncile rîurilor interioare, scoţînd astfel din zona inundaţiilor şi redînd agriculturii importante suprafeţe de pămînt din cel mai fertil, cu mari avantaje economice.

În perioada 1966—1970 **producţia agricolă globală se prevede să crească cu circa 20% faţă de media anilor 1961—1965.**

Un obiectiv de cea mai mare însemnătate în dezvoltarea agriculturii este **creşterea producţiei de cereale şi lărgirea bazei furajere.** Se prevede ca în următorii cinci ani să se realizeze o producţie medie anuală de circa 4 800 000 de tone de grîu şi de 7 600 000 de tone de porumb. Se va extinde cultura lucernei, trifoiului, sparcetei, orzului, ovăzului şi a altor furaje valoroase ; va creşte producţia de cartofi, sfeclă de zahăr, floarea-soarelui şi altele.

Deoarece nu este posibilă extinderea deosebită a suprafeţei arabile, sporirea producţiei vegetale va trebui să se realizeze prin recolte mai mari la hectar ; în acest scop trebuie organizată pe baze ştiinţifice întreaga activitate a unităţilor agricole, valorificate la maximum condiţiile create prin mecanizare, chimizare şi prin extinderea irigaţiilor, mobilizîndu-se toate rezervele de care dispune agricultura noastră socialistă.

Organele agricole, specialiştii din agricultură trebuie să ia măsuri pentru amplasarea mai judicioasă a culturilor pe zone şi în cadrul fiecărei unităţi, ţinînd seama de condiţiile de climă şi sol, de factorii social-economici, de posibilităţile asigurării mijloacelor mecanizate şi a forţei de muncă pentru executarea tuturor lucrărilor la timp şi la un nivel de calitate ridicat. O atenţie deosebită trebuie acordată producerii seminţelor cu valoare biologică ridicată, din soiuri şi hibrizi de mare productivitate, pentru culturile cerealiere şi tehnice — în mod deosebit pentru cartofi, sfeclă de zahăr şi plante furajere.

După cum se ştie, într-o agricultură avansată creşterea animalelor ocupă locul precumpănitor. De aceea, un alt obiectiv de mare importanţă spre care trebuie să concentrăm eforturile este **dezvoltarea zootehniei,** ridicarea ponderii acestei ramuri în ansamblul producţiei şi veniturilor din agricultură. Principala preocupare în această direcţie trebuie să fie mărirea numărului vacilor, care să ajungă la cel puţin jumătate din totalul bovinelor, creşterea producţiei de lapte. Punînd în valoare condiţiile favorabile pe care le avem pentru creşterea animalelor, este pe deplin posibil ca pînă la sfîrşitul anului 1970 numărul bovinelor să ajungă la circa 5 000 000, din care al vacilor la 2 500 000, numărul porcinelor la peste 6 500 000, al oilor la circa 13 000 000.

Consiliul Superior al Agriculturii trebuie să definitiveze în cel mai scurt timp, pe baza unui studiu temeinic, zonarea creşterii animalelor, avînd în vedere extinderea raselor de mare productivitate adaptate condiţiilor din ţara noastră; să întocmească un program, ştiinţific fundamentat, de îmbunătăţire a calităţii şi productivităţii animalelor, care să fie aplicat în mod organizat, în toate unităţile agricole, sub îndrumarea şi răspunderea cadrelor de specialitate. În rezolvarea acestor sarcini un rol de seamă revine medicilor veterinari şi zootehniştilor. Este necesară, de asemenea, elaborarea neîntîrziată a unui plan de măsuri privind creşterea producţiei la hectar a plantelor furajere cultivate, a productivităţii păşunilor şi fîneţelor, extinderea industrializării furajelor, alimentaţia raţională a animalelor.

Hortiviticultura constituie o altă ramură importantă a agriculturii din țara noastră. În viticultură se prevede extinderea pînă în 1970 a plantațiilor cu 75 000 ha, iar în pomicultură cu 80 000 ha, valorificîndu-se terenuri erodate și soluri nisipoase, improprii altor culturi. În același timp, trebuie asigurată întreținerea plantațiilor tinere, combaterea bolilor și dăunătorilor, aplicarea întregului complex de măsuri agrotehnice necesare sporirii producției, îmbunătățirii calității strugurilor și fructelor.

În **legumicultură** va continua acțiunea de concentrare a producției în noi bazine și unități specializate, de lărgire a suprafețelor irigate în zonele cu condițiile cele mai favorabile ; totodată se vor construi noi sere și răsadnițe.

În următorii cinci ani, în **gospodăriile agricole de stat** eforturile vor trebui îndreptate spre organizarea întregii producții pe baza științei agricole celei mai avansate, spre obținerea unor recolte tot mai mari la hectar și dezvoltarea creșterii animalelor de rasă, de înaltă productivitate, astfel ca gospodăriile de stat să ocupe un loc și mai important în alcătuirea fondului central agricol. În acest scop, o bună parte a investițiilor din agricultură va fi destinată dezvoltării bazei tehnice-materiale a gospodăriilor agricole de stat. Ele trebuie să realizeze producții medii la hectar de cel puțin 2 200 kg la grîu, 3 300 kg la porumb, 1 700 kg la floarea-soarelui și să ridice producția de lapte pe vacă furajată la o medie de cel puțin 3 200 de litri. Conducerile gospodăriilor de stat vor trebui să-și îndrepte eforturile într-o măsură și mai mare spre profilarea și concentrarea producției în unități specializate, folosind cît mai judicios pămîntul și mijloacele tehnice perfecționate, aplicînd pe scară largă cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii agricole înaintate. Va trebui îmbunătățită continuu în toate gospodăriile de stat organizarea muncii, în scopul creșterii producției și productivității muncii, reducerii prețului de cost al produselor.

O mare atenție trebuie acordată dezvoltării și îmbunătățirii activității **stațiunilor de mașini și tractoare,** care au un rol tot mai însemnat în realizarea politicii partidului în agricultură. Deținînd principalele mijloace de mecanizare a lucrărilor agricole, ele trebuie să acorde un ajutor permanent și

multilateral în dezvoltarea şi consolidarea cooperativelor agricole de producţie.

Proiectul de Directive prevede înfiinţarea unui număr de 56 de staţiuni de maşini şi tractoare, astfel că în 1970 cooperativele agricole de producţie vor fi deservite de peste 320 de staţiuni de maşini şi tractoare, dotate cu noi tipuri de maşini şi tractoare. Numărul tractoarelor din staţiunile de maşini şi tractoare va fi în 1970 cu circa 55% mai mare decît în 1965, al combinelor cu circa 60%. Va creşte de peste 7 ori numărul maşinilor de împrăştiat îngrăşăminte şi de 3,7 ori al celor pentru combaterea dăunătorilor.

În centrul activităţii staţiunilor de maşini şi tractoare trebuie să stea folosirea cît mai judicioasă, cu întreaga capacitate, a mijloacelor mecanice, extinderea mecanizării lucrărilor agricole, executarea lor la timp şi la un ridicat nivel agrotehnic. Creşterea parcului de maşini şi tractoare impune conducerii staţiunilor de maşini şi tractoare sarcina de a pregăti un număr corespunzător de mecanizatori, de a lua măsuri pentru ridicarea continuă a calificării lor profesionale pentru a folosi cu maximum de randament tehnica modernă.

Cooperativele agricole de producţie s-au dovedit forma cea mai potrivită de organizare a muncii unite a ţărănimii, de dezvoltare a agriculturii pe baze socialiste, de creştere susţinută a producţiei. Datorită suprafeţei de care dispun şi ponderii pe care o au în producţia agricolă, ele deţin locul cel mai important în agricultura ţării noastre. Partidul se preocupă neîncetat de întărirea economică-organizatorică a cooperativelor agricole de producţie, acordîndu-le sprijin material, tehnic şi ştiinţific ; sporirea neîntreruptă a producţiei vegetale şi animale este calea sigură pentru întărirea permanentă a cooperativelor agricole, ridicarea bunăstării ţărănimii, pentru satisfacerea nevoilor economiei, ale întregului popor. *(Aplauze.)*

Consiliile agricole, specialiştii care lucrează nemijlocit în agricultură trebuie să ajute cooperativele de producţie să folosească cît mai chibzuit mijloacele proprii şi ajutorul acordat de stat, în vederea creşterii continue a avutului obştesc şi a veniturilor cooperatorilor, transformării fiecărei cooperative agricole într-o unitate economică puternică. O atenţie

specială trebuie acordată cooperativelor agricole din zonele de deal, orientînd dezvoltarea producţiei acestora spre ramurile care au cele mai prielnice condiţii de climă şi sol şi care aduc cele mai mari venituri.

Un mijloc important de întărire a proprietăţii obşteşti este perfecţionarea formelor de organizare şi retribuire a muncii. Veniturile realizate de cooperatori trebuie să fie tot mai strîns legate de rezultatele obţinute în producţie, de cantitatea şi calitatea muncii, îmbinîndu-se cît mai armonios interesele obşteşti cu interesele personale ale cooperatorilor.

Trebuie îmbunătăţită activitatea de conducere a cooperativelor agricole, asigurîndu-se lărgirea democraţiei lor interne. În acest scop va trebui ridicat rolul adunării generale, organul suprem de conducere al cooperativei, singurul în măsură să hotărască asupra întregii activităţi economice, financiare şi organizatorice a acesteia. Planurile de producţie, ca şi contractele de valorificare a producţiei agricole marfă trebuie să fie dezbătute şi aprobate de adunarea generală. Consiliile de conducere ale cooperativelor agricole trebuie să-şi desfăşoare întreaga activitate pe baza principiului muncii colective, asigurînd dezvoltarea cooperativelor în interesul tuturor membrilor lor. În rezolvarea competentă a problemelor de producţie, în munca de conducere, în aplicarea metodelor ştiinţifice de organizare a activităţii cooperativelor agricole, un rol important revine inginerilor agronomi, tuturor specialiştilor agricoli. Şi sîntem siguri că ei îşi vor îndeplini acest rol. *(Aplauze.)*

Însemnătatea pe care o are sectorul cooperatist în agricultură, continua sa dezvoltare şi consolidare impun îmbunătăţirea formelor de îndrumare şi conducere a activităţii cooperativelor agricole. Apare astfel necesitatea creării unor organe intercooperatiste — uniuni raionale şi regionale ale cooperativelor agricole de producţie şi a unui organ central al cooperativelor agricole de producţie. *(Aplauze.)* Atribuţiile acestora trebuie să fie legate de coordonarea eforturilor cooperativelor pentru sporirea producţiei, efectuarea unor acţiuni comune — cum ar fi lucrările de îmbunătăţiri funciare şi irigaţii, combaterea eroziunii solului, aprovizionarea

cu mijloace tehnice şi materiale, prelucrarea produselor agricole şi valorificarea lor, rezolvarea unor probleme social-culturale —, precum şi de mijlocirea relaţiilor dintre cooperativele agricole şi alte organizaţii economice socialiste.

O problemă care va trebui să-şi găsească rezolvarea în cel mai scurt timp este stabilirea regimului pensionării ţăranilor cooperatori la bătrîneţe sau în caz de incapacitate de muncă. Fondurile necesare vor fi constituite prin contribuţia cooperativelor agricole, a ţărănimii cooperatiste. *(Aplauze.)*

Deoarece actualul Statut model conţine multe prevederi depăşite, este necesar să se elaboreze un nou Statut al cooperativelor agricole de producţie, al cărui proiect să fie larg dezbătut de marea masă a cooperatorilor. Noul Statut va trebui să corespundă condiţiilor create după încheierea cooperativizării, să asigure dezvoltarea forţelor de producţie şi consolidarea continuă a relaţiilor socialiste de producţie în agricultură. El trebuie să reglementeze conducerea şi activitatea cooperativelor în scopul întăririi democraţiei interne a acestora, organizarea şi retribuirea muncii pe baza principiului cointeresării materiale în creşterea producţiei, în vederea dezvoltării continue a avutului obştesc, a ridicării bunăstării întregii ţărănimi cooperatiste.

Este necesar să fie sprijiniţi în continuare ţăranii cu gospodărie individuală din zonele de deal şi de munte — care, datorită condiţiilor naturale, nu s-au putut cooperativiza — în vederea creşterii producţiei, sporirii veniturilor, îmbunătăţirii condiţiilor lor de viaţă.

Un aport însemnat la dezvoltarea şi perfecţionarea continuă a producţiei agricole îl aduc **oamenii de ştiinţă din institutele de cercetare şi de învăţămînt, din staţiunile experimentale.** Este necesar ca eforturile lor să se îndrepte spre : crearea şi introducerea în producţie a unor noi soiuri şi hibrizi mai productivi şi de calitate superioară, adaptaţi diferitelor condiţii de climă şi sol din ţara noastră, pentru culturile cerealiere, plantele tehnice şi hortiviticole ; stabilirea măsurilor agrotehnice ce trebuie aplicate pe terenurile irigate şi îndiguite, ca şi pe cele cu fertilitate slabă ; folosirea cu randament sporit a îngrăşămintelor şi insectofungicidelor ; perfec-

ționarea mașinilor și utilajelor. În domeniul zootehniei, activitatea trebuie îndreptată spre crearea de noi rase și îmbunătățirea productivității celor existente, stabilirea celor mai raționale metode de creștere și furajare a animalelor, prevenirea și combaterea bolilor. Crearea soiurilor și raselor valoroase, elaborarea metodelor agrozootehnice eficace necesită dezvoltarea și aprofundarea cercetărilor de genetică, biochimie, fiziologie, agrochimie.

O cerință importantă a activității cercetătorilor trebuie să o constituie legătura mai strînsă cu unitățile de producție, sprijinirea specialiștilor, a tuturor oamenilor muncii din unitățile agricole socialiste pentru aplicarea în practică a cuceririlor științei și tehnicii înaintate.

Sîntem convinși că vrednica noastră țărănime, muncitorii, inginerii și tehnicienii, oamenii de știință din agricultură nu-și vor precupeți munca, entuziasmul și priceperea în vederea îndeplinirii cu succes a sarcinilor trasate de Congresul nostru pentru creșterea producției agricole, pentru înflorirea agriculturii noastre socialiste. *(Vii aplauze.)*

3. UN VAST PROGRAM DE INVESTIȚII

Tovarăși,

Sporirea potențialului economic al țării, dezvoltarea susținută a producției materiale asigură **în perioada planului cincinal un volum de investiții din fondurile statului de 250—260 miliarde de lei, ceea ce este egal cu valoarea investițiilor din ultimii zece ani.** Realizarea acestui volum de investiții este necesară pentru a asigura creșterea în ritm susținut a întregii economii naționale. Între anii 1966—1970 urmează să intre în funcțiune 750 de obiective industriale, să se efectueze numeroase lucrări în agricultură, transport, comerț și în sectorul social-cultural. Proporțiile și modul de repartizare a investițiilor reflectă direcțiile principale ale politicii economice a partidului. **Peste 80% din totalul fondurilor de investiții sînt destinate industriei, agriculturii și transporturilor.**

Pentru dezvoltarea susţinută a industriei sînt alocate 144 miliarde de lei, din acestea circa trei pătrimi energeticii, metalurgiei, construcţiilor de maşini şi chimiei în vederea creşterii cu prioritate a producţiei mijloacelor de producţie.

În industria uşoară şi alimentară se investesc aproximativ 17 miliarde de lei, creşterea investiţiilor fiind mai mare decît în celelalte ramuri industriale. De asemenea, pentru a se putea efectua volumul de **transport** şi activitatea de **telecomunicaţii** cerute de economie se prevăd investiţii de 1,8 ori mai mari decît în ultimii cinci ani. Se va dota transportul feroviar cu mijloace moderne de tracţiune, 80% din volumul acestuia urmînd a fi efectuat în 1970 cu locomotive Diesel şi electrice; se prevede, de asemenea, mărirea şi modernizarea parcului de vagoane şi camioane, dezvoltarea capacităţii porturilor, modernizarea drumurilor.

Sporirea volumului de mărfuri agroalimentare face **necesară alocarea unor însemnate fonduri pentru mărirea spaţiilor de depozitare şi îmbunătăţirea condiţiilor de conservare şi manipulare** a cerealelor, plantelor tehnice, legumelor, fructelor şi produselor animaliere. Trebuie asigurată buna păstrare şi conservare a produselor din momentul achiziţionării lor şi pînă ce ajung la consumator, aceasta fiind o condiţie pentru menţinerea calităţii produselor şi eliminarea pierderilor.

Investiţiile prevăzute pentru **activitatea social-culturală**, însumînd circa 8 miliarde de lei, sînt îndreptate spre dezvoltarea bazei materiale a învăţămîntului, ştiinţei, culturii şi ocrotirii sănătăţii. Se vor construi noi şcoli şi institute de învăţămînt superior, institute şi laboratoare de cercetări, spitale şi policlinici, cinematografe, teatre.

O latură importantă a politicii noastre economice este **îmbunătăţirea continuă a repartizării forţelor de producţie pe teritoriul ţării.** În alegerea localităţilor unde se vor construi noile obiective trebuie să îmbinăm şi în viitor politica de ridicare a regiunilor şi raioanelor mai slab dezvoltate cu criteriile de eficienţă economică. În prezent se elaborează studii pe baza cărora se vor face încă în cursul acestui an propuneri de amplasare a noilor întreprinderi. Se vor putea asigura

astfel din timp măsurile necesare accelerării ritmului de construcție, paralel cu ridicarea calității și scăderea prețului de cost al lucrărilor.

În perioada 1966—1970 o parte importantă a sporului producției industriale, cu deosebire în chimie, energie electrică, siderurgie, materiale de construcții și industrie ușoară, urmează a fi realizată în întreprinderi noi. Este evident ce importanță are respectarea riguroasă de către ministere și întreprinderi a termenelor de punere în funcțiune a capacităților de producție.

O preocupare centrală pentru organele noastre de partid și de stat va trebui să fie **creșterea eficienței economice a investițiilor, a întregii activități din economie** — factor esențial al realizării ritmului de creștere prevăzut în economia noastră și al îmbunătățirii condițiilor de viață ale oamenilor muncii. În acest scop trebuie să mărim productivitatea muncii, să reducem prețul de cost și cheltuielile de circulație, să organizăm mai bine producția, să gospodărim mai economic mijloacele materiale și bănești de care dispunem. Pentru ridicarea eficienței fiecărui obiect de investiție trebuie analizate în prealabil cu temeinicie și spirit de răspundere utilitatea și oportunitatea construcției, soluțiile tehnice propuse, costurile prevăzute. Trebuie create toate condițiile ca după intrarea în funcțiune întreprinderile să realizeze în cel mai scurt timp indicii tehnici și economici stabiliți în proiect.

Tovarăși,

În următorii ani va continua să se dezvolte colaborarea frățească multilaterală cu țările membre ale C.A.E.R., cu toate țările socialiste, în cadrul diviziunii internaționale socialiste a muncii. Relațiile economice reciproc avantajoase contribuie la dezvoltarea fiecărei țări socialiste în parte, la întărirea sistemului socialist mondial. *(Aplauze.)*

Totodată, ținînd seama de diviziunea muncii pe plan mondial, România dezvoltă legături economice cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială, pe baza avantajului reciproc.

Dezvoltarea multilaterală a economiei noastre va duce la **mărirea în următorii cinci ani a volumului comerțului exterior cu peste 40% față de 1965.** Se va îmbunătăți structura exportului, mărindu-se ponderea produselor cu un grad mai ridicat de industrializare, îndeosebi a produselor chimice, a mașinilor și utilajelor, a unor mărfuri din industria lemnului, ușoară și alimentară. Ministerele și întreprinderile producătoare au sarcina de a asigura volumul de mărfuri prevăzut pentru export la nivelul calitativ cerut de piața externă. Ministerul și întreprinderile comerțului exterior trebuie să-și îmbunătățească activitatea atît în ce privește desfacerea mărfurilor la export, cît și aducerea la timp și în cele mai bune condiții a mărfurilor importate. Efectuarea la un nivel tot mai ridicat a operațiilor de comerț exterior va contribui la bunul mers al economiei noastre, la dezvoltarea legăturilor de cooperare economică dintre țara noastră și alte țări.

4. RIDICAREA BUNĂSTĂRII OAMENILOR MUNCII — SCOPUL ÎNTREGII POLITICI A PARTIDULUI

Tovarăși,

Avîntul economiei, sporirea productivității muncii sociale vor duce la creșterea pînă în 1970 a venitului național cu circa 40% față de 1965. În ultimul an al planului cincinal venitul național pe locuitor va fi de patru ori și jumătate mai mare decît nivelul cel mai ridicat realizat înainte de război.

Întreaga politică a partidului e îndreptată spre ridicarea continuă a bunăstării oamenilor muncii. În acest scop, proiectul de Directive prevede ca **salariul real să fie în 1970 cu 20—25% mai mare decît în 1965.** Majorarea salariilor nominale va constitui și în viitor principala cale de creștere a veniturilor salariaților. Totodată, în anii următori se vor lua măsuri pentru **majorarea pensiilor tuturor categoriilor de pensionari**; aceasta va contribui la îmbunătățirea condițiilor lor de viață, reprezentînd o binemeritată răsplată pentru activitatea lor îndelungată. *(Aplauze.)* O dată cu sporirea producției agricole și îndeosebi a producției-marfă **se măresc și**

veniturile reale ale ţărănimii; nivelul lor va spori în perioada 1966—1970 cu circa 20%.

Corespunzător volumului crescut al veniturilor de care va dispune populaţia în această perioadă se vor mări **vînzările de mărfuri prin comerţul socialist** cu 50—55%, într-un ritm mediu anual de 8,5—9%. Ţinînd seama de tendinţele în consumul populaţiei, se prevede ridicarea ponderii mărfurilor industriale vîndute populaţiei, **îndeosebi a bunurilor de folosinţă îndelungată.** Schimbările în structura consumului se evidenţiază şi prin faptul că, în cadrul serviciilor, se va extinde turismul, se va dezvolta deservirea populaţiei de la oraşe şi sate. Volumul sporit de mărfuri ce vor fi desfăcute pe piaţă cere îmbunătăţirea activităţii organelor de conducere a comerţului, a tuturor organizaţiilor comerciale. Va trebui să se acorde mai multă atenţie dezvoltării reţelei comerciale, bunei amplasări a noilor unităţi, dotării cu mijloacele necesare desfăşurării în bune condiţii a activităţii. Este, de asemenea, necesară ridicarea gradului de pregătire a cadrelor din comerţ în scopul asigurării unei deserviri civilizate a populaţiei.

O preocupare de seamă a partidului nostru este îmbunătăţirea în continuare a condiţiilor de locuit ale oamenilor muncii. În perioada 1966—1970 se prevede construirea din fondurile statului a circa **300 000 de apartamente.** Noile locuinţe se vor construi de regulă în mari complexe înzestrate cu dotările tehnice-edilitare, social-culturale şi de deservire necesare. În proiectarea şi execuţia locuinţelor va spori proporţia spaţiului locuibil, gradul de confort al apartamentelor, se va îmbunătăţi finisajul interior şi exterior al construcţiilor.

Trebuie promovate în continuare iniţiativa şi spiritul inovator al arhitecţilor şi constructorilor pentru înlăturarea uniformităţii soluţiilor arhitecturale, lărgirea varietăţii noilor blocuri de locuinţe, precum şi îmbunătăţirea arhitecturii construcţiilor industriale. În acest scop este necesară folosirea a tot ceea ce este mai avansat în domeniul construcţiilor, acordîndu-se totodată o mai mare atenţie specificului local.

Ţinînd seama de volumul important al construcţiilor de locuinţe şi social-culturale în mediul rural, este necesar să

se treacă la întocmirea studiilor de sistematizare a satelor pentru ca locuitorii acestora să aibă posibilitatea de a folosi în condiții cît mai bune unitățile comerciale, școala, dispensarul, căminul cultural, electrificarea și alimentarea cu apă. Aceasta va duce, în același timp, la economisirea terenurilor, la îmbunătățirea, în general, a condițiilor de viață de la sate.

În domeniul **gospodăriei comunale** sînt prevăzute investiții de peste 7 miliarde de lei, în cadrul cărora se dezvoltă alimentarea cu apă, canalizarea, transportul în comun și altele. Se va extinde acțiunea de protecție a cursurilor de apă și de epurare a apelor reziduale.

Se prevede extinderea **activității social-culturale**, statul urmînd să cheltuiască în acest scop, în perioada 1966—1970, cu 40—45% mai mult decît în ultimii cinci ani. Sume importante se vor aloca pentru dezvoltarea ocrotirii sănătății populației ; vor fi luate măsuri de îmbunătățire a protecției și securității muncii, a asistenței medicale, a condițiilor de odihnă a oamenilor muncii, de acordare a ajutorului de boală și altele. Se vor construi în această perioadă localuri noi pentru Teatrul Național din București și pentru teatrele din Craiova și Tîrgu-Mureș, case de cultură în 16 orașe ale țării, studiouri de televiziune.

Este necesar să se acorde atenție dezvoltării sportului și educației fizice, bazei sale materiale.

Creșterea cheltuielilor social-culturale, care în 1970 se vor ridica la 5 000 de lei pe familie, va aduce un aport însemnat la ridicarea nivelului de viață al oamenilor muncii.

SPORIREA VENITURILOR SALARIAȚILOR ȘI ȚĂRĂNIMII, LĂRGIREA BAZEI MATERIALE ȘI DEZVOLTAREA ACTIVITĂȚILOR SOCIAL-CULTURALE, ÎMBUNĂTĂȚIREA CONDIȚIILOR DE LOCUIT ȘI A SERVICIILOR EDILITARE VOR ASIGURA PENTRU TOȚI OAMENII MUNCII UN NIVEL DE VIAȚĂ ȘI DE CIVILIZAȚIE MAI RIDICAT ; BINEFACERILE SOCIALISMULUI VOR FI TOT MAI PUTERNIC SIMȚITE ÎN FIECARE FAMILIE, ÎN VIAȚA FIECĂRUI CETĂȚEAN, A ÎNTREGULUI NOSTRU POPOR. *(Vii aplauze.)*

5. DEZVOLTAREA ŞI PERFECŢIONAREA CERCETĂRII ŞTIINŢIFICE ŞI A ÎNVĂŢĂMÎNTULUI

Tovarăşi,

Trăim într-o epocă de mari prefaceri revoluţionare, caracterizată şi prin desfăşurarea unei revoluţii ştiinţifice şi tehnice de o amploare fără precedent. Programul de dezvoltare a societăţii socialiste în următorii cinci ani, satisfacerea nevoilor mereu crescînde ale economiei naţionale sînt indisolubil legate de progresul ştiinţei, de **intensificarea cercetărilor fundamentale şi aplicative** în toate ramurile. În acest scop în perioada planului cincinal vor fi făcute noi eforturi pentru întărirea corespunzătoare a bazei materiale a ştiinţei. Pentru finanţarea cercetărilor **se vor aloca peste 7 miliarde de lei, din care circa 1,5 miliarde vor fi destinate construirii de noi institute şi laboratoare, dotării cu aparatură de nivel tehnic ridicat.**

Pînă în 1970, în instituţiile de cercetare vor lucra peste 30 000 de persoane; se va pune accentul pe formarea de cadre ştiinţifice în matematică, fizică, chimie, biologie, ştiinţe tehnice, economice şi în alte domenii. Aceasta impune ridicarea continuă a nivelului muncii de pregătire a noilor cercetători, a specializării lor potrivit progresului ştiinţei contemporane, dezvoltării actuale şi în perspectivă a economiei şi culturii. Formarea tinerilor cercetători, îndrumarea şi sprijinirea lor atentă este una din misiunile de înaltă răspundere ale oamenilor noştri de ştiinţă. *(Aplauze.)*

În învăţămîntul superior există peste 12 000 de specialişti, care, concomitent cu activitatea lor principală, didactică, desfăşoară şi muncă ştiinţifică. Este necesar să se creeze condiţii mai bune pentru dezvoltarea cercetării ştiinţifice în institutele de învăţămînt superior, la catedre, să se asigure participarea largă a cadrelor didactice universitare la cercetările din institute şi din întreprinderi.

Institutele Academiei şi departamentale, institutele de învăţămînt superior, laboratoarele marilor întreprinderi formează o puternică reţea de unităţi, care cuprinde principalele domenii de cercetare şi permite desfăşurarea unei ac-

tivități științifice multilaterale. Îndeplinirea cu succes a noilor sarcini ce decurg din dezvoltarea social-economică a țării creează **necesitatea îmbunătățirii sistemului de organizare a activității științifice, a concentrării cadrelor și a mijloacelor materiale spre obiectivele cu cea mai mare eficiență.** În acest sens, pe lîngă Consiliul de Miniștri urmează să ia ființă **Consiliul Național al Cercetării Științifice, care va avea sarcina să elaboreze direcțiile de orientare și programul unitar de cercetare științifică și de pregătire a cadrelor, să asigure coordonarea activității în acest domeniu.** *(Aplauze.)*

Știința, care stă la baza construcției socialismului, trebuie să-și aducă contribuția tot mai activă la întărirea continuă a forței economice a patriei, la dezvoltarea întregii societăți. În multe ramuri ale activității de cercetare științifică s-au obținut realizări de seamă, care se bucură de prețuire atît în țară, cît și peste hotare ; sînt însă și domenii cărora trebuie să li se acorde mai multă atenție. Astfel, în mersul înainte pe întregul front al cercetării științifice va trebui să se pună un accent mai mare pe științele tehnice. Importul de utilaje, mașini, procese tehnologice și licențe nu trebuie să ducă la neglijarea activității de cercetare proprie ; rămînerea în urmă în acest domeniu nu poate avea decît urmări negative în dezvoltarea economică și socială a țării, duce la dependență față de străinătate.

Pentru a satisface tot mai bine necesitățile de dezvoltare ale industriei, agriculturii și altor domenii, în pas cu cele mai noi cuceriri ale științei mondiale, este nevoie să dăm impuls activității de cercetare din țara noastră. E de datoria ministerelor, organelor economice și întreprinderilor să se preocupe de valorificarea deplină a rezultatelor cercetărilor științifice, să acorde o mai mare atenție participării oamenilor de știință la întocmirea studiilor privind dezvoltarea economiei, la elaborarea diferitelor soluții tehnice-științifice, cerute de producție, să-i consulte sistematic în toate problemele de specialitate. Aceasta cere, totodată, din partea oamenilor de știință, a tuturor cercetătorilor să întrețină o legătură strînsă cu producția, să acorde un sprijin permanent întreprinderilor în aplicarea rezultatelor muncii lor.

O condiţie importantă a sporirii eficienţei muncii ştiinţifice este **îmbinarea armonioasă a cercetării fundamentale cu cea aplicativă.** Preocuparea insuficientă faţă de un aspect sau altul duce inevitabil la îngustarea orizontului de cercetare, la stagnarea progresului ştiinţific.

Desfăşurarea cu succes a cercetării ştiinţifice este indisolubil legată de **stimularea schimbului larg de opinii, confruntarea deschisă a punctelor de vedere animată de spirit constructiv şi de deplină obiectivitate ştiinţifică.**

Merită relevată însemnătatea relaţiilor care s-au statornicit între oamenii de ştiinţă din ţara noastră şi cei de peste hotare, a colaborării cu savanţii din ţările socialiste şi din alte ţări. Pentru a se asigura mersul înainte al ştiinţei din ţara noastră trebuie să se acorde atenţie folosirii în cercetare şi în activitatea practică a tot ceea ce ştiinţa şi tehnica mondială creează mai bun, intensificării legăturilor, schimburilor de experienţă, a informaţiei şi documentării ştiinţifice, evitîndu-se astfel abordarea unor teme depăşite de dezvoltarea ştiinţei şi a tehnicii.

Dovedind îndrăzneală creatoare pentru deschiderea unor căi noi în cunoaşterea naturii şi societăţii, pentru abordarea unor probleme de înaltă valoare ştiinţifică şi practică, ducînd mai departe tradiţiile progresiste ale ştiinţei româneşti, oamenii noştri de ştiinţă vor spori aportul la îmbogăţirea patrimoniului ştiinţific naţional şi mondial. *(Aplauze.)*

Tovarăşi,

Unul din obiectivele importante ale politicii partidului şi statului nostru îl constituie **dezvoltarea şi perfecţionarea continuă a învăţămîntului de toate gradele.** Aşezat pe temelia concepţiei înaintate despre natură şi societate, folosind tradiţiile progresiste ale şcolii româneşti şi experienţa pedagogică universală, strîns legat de cerinţele mereu crescînde ale construcţiei socialiste, învăţămîntul din ţara noastră joacă un rol de seamă în formarea tinerelor generaţii şi educarea omului nou, în ridicarea nivelului cultural şi de conştiinţă al întregului popor în spiritul înaltelor idei ale umanismului

socialist. Nivelul actual al societății noastre impune ridicarea pe o treaptă și mai înaltă a cunoștințelor de cultură generală, științifice și tehnice ale tuturor cetățenilor patriei.

Școala, principalul izvor de cultură și factor de civilizație, va cuprinde în țara noastră în următorii cinci ani aproape un sfert din populație. *(Aplauze.)*

Dezvoltarea impetuoasă a științei și tehnicii, creșterea volumului de cunoștințe ce trebuie însușite de elevi **impun trecerea în următorii ani la pregătirea condițiilor pentru mărirea duratei învățămîntului obligatoriu.** În acest scop este necesar ca încă de pe acum Ministerul Învățămîntului, consultînd cadrele didactice, specialiștii din diferite ramuri ale economiei și culturii, să elaboreze studiul cu privire la așezarea acestui învățămînt, la profilul și durata sa.

Învățămîntul obligatoriu trebuie să asigure elevilor o bună pregătire, temeinice cunoștințe de cultură generală, științifice și tehnice.

În anii ce urmează **se va extinde învățămîntul mediu, care va cuprinde licee de cultură generală și licee de specialitate.** *(Aplauze.)* Școala noastră va deveni tot mai cuprinzătoare, oferind tinerilor largi posibilități de învățătură, în funcție de aptitudinile și dorințele lor, de cerințele economiei și culturii noastre socialiste în plin avînt.

Ținînd seama de nevoile de cadre medii ale economiei naționale, **se vor înființa licee industriale, agricole, economice, pedagogice. În anii viitori un număr tot mai mare de tineri va putea frecventa aceste școli, care, pe lîngă pregătirea de cultură generală, oferă temeinice cunoștințe profesionale,** absolvenții lor avînd posibilitatea să devină tehnicieni sau să continue studiile în învățămîntul superior. În perioada 1966—1970 vor fi pregătite în aceste școli circa 130 000 de cadre.

Va cunoaște o largă dezvoltare învățămîntul profesional, care trebuie să corespundă tot mai bine sarcinilor noi și de perspectivă ale economiei naționale, să pregătească viitori muncitori și maiștri capabili să mînuiască cu pricepere instalațiile, mașinile și utilajele perfecționate de care dispun întreprinderile. Pînă în 1970 vor fi pregătiți peste 310 000 de

muncitori calificaţi. În acelaşi timp, ţinînd seama de faptul că în această perioadă un număr mare de muncitori vor fi calificaţi la locul de muncă, ministerele şi întreprinderile trebuie să ia măsuri pentru perfecţionarea cursurilor de calificare şi pentru organizarea învăţămîntului seral şi fără frecvenţă.

Înfăptuirea sarcinilor înscrise în Directive necesită pregătirea unui număr tot mai mare de cadre cu calificare superioară pentru toate domeniile de activitate. În perioada 1966—1970 vor absolvi institutele de învăţămînt superior 110 000 de specialişti — ingineri, economişti, profesori, medici şi alţii. **Un accent deosebit se va pune pe învăţămîntul superior tehnic şi economic,** chemat să pregătească specialişti de înaltă competenţă pentru nevoile complexe ale organizării şi conducerii întregii activităţi de producţie.

În vederea îmbunătăţirii condiţiilor de studiu ale oamenilor muncii va trebui să se extindă învăţămîntul seral şi fără frecvenţă, mediu şi superior.

În scopul dezvoltării bazei materiale a învăţămîntului de toate gradele, în următorii cinci ani se vor investi peste 3,5 miliarde de lei. Se vor construi din fondurile statului peste 4 000 de săli de clasă pentru şcolile de cultură generală, profesionale şi tehnice, vor fi date în folosinţă internate cu o capacitate de circa 54 000 de locuri.

Începînd cu noul an şcolar se va extinde gratuitatea manualelor şcolare şi la învăţămîntul mediu. *(Aplauze.)* **Se vor asigura astfel gratuit manuale pentru toţi elevii din şcoala obligatorie de cultură generală şi din licee, ceea ce constituie un însemnat ajutor pentru ei şi familiile lor.**

Învăţămîntul superior îşi va lărgi spaţiul de şcolarizare cu circa 270 000 de metri pătraţi ; în această perioadă se vor construi localul Institutului politehnic din Bucureşti, cămine şi cantine studenţeşti cu o capacitate de peste 15 000 de locuri.

Ministerul Învăţămîntului trebuie să ia măsuri în vederea perfecţionării programelor şi manualelor, a metodelor pedagogice de predare în învăţămîntul de toate gradele. De asemenea este necesar să se asigure dotarea laboratoarelor cu aparatură tehnică corespunzătoare, aprovizionarea şcolii cu

material didactic necesar desfăşurării în cele mai bune condiţii a procesului de învăţămînt.

Munca plină de devotament pe care o desfăşoară zi de zi cei peste 175 000 de slujitori ai şcolii pentru înarmarea tinerei generaţii cu ştiinţa şi cultura înaintată se bucură de aprecierea partidului, a întregului nostru popor. *(Aplauze.)* Sîntem încredinţaţi că şi în viitor membrii corpului didactic vor munci cu entuziasm pentru îndeplinirea sarcinilor nobile ce le revin în pregătirea tineretului patriei noastre, în ridicarea continuă a rolului şcolii în opera de construire a socialismului. *(Aplauze îndelungate.)*

6. ÎMBUNĂTĂŢIREA ŞI PERFECŢIONAREA ACTIVITĂŢII DE PLANIFICARE ŞI CONDUCERE A ECONOMIEI

Tovarăşi,

Complexitatea problemelor ridicate de economie, ştiinţă, cultură, de întreaga activitate de edificare a noii societăţi impune, ca o necesitate obiectivă, îmbunătăţirea continuă a formelor organizatorice şi a metodelor de conducere.

Este imperios necesar ca, în activitatea lor, organele de conducere şi planificare a economiei să ţină permanent seama de cerinţele legilor obiective care acţionează în societatea noastră, cum sînt legea valorii, legea dezvoltării planice, proporţionale a economiei naţionale, legea economică fundamentală a socialismului. Ignorarea sau neglijarea lor atrag după sine greşeli grave, dăunează dezvoltării armonioase a economiei şi întregii societăţi. Trebuie înlăturate subiectivismul şi mulţumirea de sine, care duc la îngîmfare şi la nesocotirea realităţii. Studierea temeinică a vieţii, a fenomenelor noi constituie principala cerinţă, absolut obligatorie, a unei juste conduceri şi planificări a economiei.

Principiul călăuzitor după care trebuie să-şi desfăşoare activitatea organele economice şi de planificare — obligatoriu în toate domeniile construcţiei socialiste — este conducerea colectivă. *(Aplauze.)* Elaborarea planurilor de stat, a principalelor măsuri economice trebuie să fie rodul gîndirii

și muncii colective a cadrelor de conducere, a celor mai buni activiști și specialiști din fiecare domeniu de activitate. Practica întregii noastre activități demonstrează că o persoană, oricîte cunoștințe ar avea și oricît de capabilă ar fi, nu poate rezolva de una singură problemele, sau, în cel mai bun caz, le rezolvă cu multe neajunsuri.

Comitetul Central consideră că trebuie să fie studiate și găsite formele organizatorice cele mai potrivite și metodele de muncă corespunzătoare pentru îmbinarea răspunderii personale cu conducerea colectivă atît la organele centrale economice, cît și la întreprinderi.

Ținînd seama de volumul și diversitatea crescută a problemelor construcției socialiste, de cerințele rezolvării mai operative a sarcinilor, de experiența bogată acumulată de aparatul nostru de stat în conducerea tuturor sectoarelor de activitate, devin necesare și posibile lărgirea atribuțiilor ministerelor și celorlalte instituții centrale, precum și a conducerilor întreprinderilor.

În același timp, aceasta va duce la creșterea continuă a răspunderii organelor centrale atît în elaborarea, cît și în îndeplinirea planurilor de stat, în conducerea și îndrumarea activității economiei, a tuturor celorlalte domenii.

La baza activității organelor de stat va sta și în viitor principiul centralismului democratic, care asigură îmbinarea și concentrarea tuturor forțelor, de jos și pînă sus, într-o singură direcție — avîntul economiei, științei și culturii socialiste, al întregii societăți. *(Aplauze.)*

Pentru a rezolva tot mai bine sarcinile ce le revin, ministerele, organele centrale și locale, lucrătorii din aparatul de stat trebuie să-și îmbunătățească și să-și perfecționeze continuu metodele de muncă, să întărească disciplina de stat, să vegheze la respectarea legilor, la apărarea intereselor statului, să manifeste tot mai multă receptivitate față de tot ce e nou și înaintat, precum și grijă și solicitudine față de cererile oamenilor muncii.

În vederea rezolvării competente a tuturor problemelor legate de dezvoltarea întreprinderilor, de îndeplinirea în cele

mai bune condiţii a sarcinilor de plan, este necesar să se acorde acestora un sprijin calificat şi permanent, să se efectueze un control eficace asupra activităţii lor, să se acorde o mai mare atenţie repartizării specialiştilor în sectoarele hotărîtoare de concepţie şi producţie. Participarea maselor de oameni ai muncii la exercitarea controlului, promovarea spiritului lor de iniţiativă reprezintă un factor important în perfecţionarea continuă a activităţii economice.

Îmbunătăţindu-şi continuu munca de planificare şi conducere, organele noastre de stat îşi vor îndeplini tot mai bine rolul important pe care-l au în desăvîrşirea construcţiei socialiste. *(Aplauze.)*

III

ORÎNDUIREA SOCIALISTĂ; ÎNFLORIREA NAŢIUNII ŞI A STATULUI SOCIALIST

Tovarăşi,

Victoria definitivă a socialismului în patria noastră a dus la profunde schimbări social-economice în întreaga structură a societăţii, făcînd ca actuala Constituţie, elaborată în 1952, să nu mai corespundă. Proiectul noii Constituţii, supus dezbaterii întregului popor, reflectă aceste transformări şi consfinţeşte victoriile dobîndite în făurirea societăţii socialiste. *(Aplauze.)*

Corespunde pe deplin stadiului actual de dezvoltare al orînduirii noastre propunerea ca patria noastră să poarte denumirea de Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice, urale.)* Proiectul de Constituţie are în vedere caracterul unitar al statului şi subliniază că poporul — deţinătorul suveran al întregii puteri — este stăpîn pe soarta sa, pe bogăţiile ţării, îşi făureşte în mod conştient propria istorie. *(Aplauze îndelungate.)*

Pornind de la faptul că partidul nostru şi-a cucerit dragostea şi încrederea nestrămutată a poporului, proiectul de

Constituţie consfinţeşte rolul Partidului Comunist Român de forţă politică conducătoare a întregii societăţi. *(Aplauze puternice.)*

La baza societăţii noastre stă proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producţie, care asigură dezvoltarea multilaterală a patriei, bunăstarea întregului popor; proiectul de Constituţie garantează, ocroteşte şi asigură dezvoltarea continuă a proprietăţii de stat asupra bunurilor aparţinînd întregului popor şi a proprietăţii cooperatiste asupra bunurilor aparţinînd fiecărei organizaţii cooperatiste.

Istoria modernă a României este legată indisolubil de lupta clasei muncitoare pentru cucerirea puterii politice şi făurirea noii societăţi. *(Aplauze puternice.)* Devenind clasă conducătoare în stat, clasa muncitoare, în alianţă cu ţărănimea muncitoare, sub conducerea partidului comuniştilor, a înfăptuit cu pricepere opera de construire a noii societăţi, dovedindu-se la înălţimea misiunii sale istorice. *(Aplauze.)* Creşterea numerică a muncitorimii, ridicarea nivelului ei de cunoştinţe tehnice şi de cultură generală, a conştiinţei sale de clasă fac să crească şi mai mult rolul clasei muncitoare în construcţia socialismului. Proiectul de Constituţie consacră clasei muncitoare rolul de clasă conducătoare a întregii noastre societăţi socialiste. *(Aplauze prelungite.)*

În munca şi lupta comună pentru construcţia socialismului s-a dezvoltat pe o treaptă superioară alianţa clasei muncitoare cu ţărănimea, baza de granit a societăţii noastre socialiste. Atît în anii regimului burghezo-moşieresc, şi mai cu seamă după 23 August 1944, ţărănimea s-a dovedit aliata de nădejde a clasei muncitoare; în momentele hotărîtoare ea a fost alături de muncitori, a urmat şi înfăptuit cu încredere politica Partidului Comunist Român. *(Aplauze.)*

Cooperativizarea agriculturii a produs mari schimbări în structura socială a ţărănimii, care constituie o parte însemnată a populaţiei ţării noastre. Ea reprezintă astăzi o clasă socială animată de interese comune: dezvoltarea şi înflorirea

proprietății cooperatiste, construirea socialismului. Dezvoltarea conștiinței socialiste, lărgirea orizontului ei de cunoștințe sporesc contribuția țărănimii la înfăptuirea tuturor victoriilor noastre în construirea socialismului.

Intelectualitatea, ale cărei rînduri au crescut în anii regimului democrat-popular, participă mînă în mînă cu muncitorii și țăranii la întreaga activitate desfășurată de poporul nostru. Noua societate se construiește pe baza celei mai înalte științe și culturi; de aceea în viitor va crește și mai mult aportul intelectualilor la dezvoltarea economică, științifică și culturală a patriei. *(Aplauze.)*

Unirea muncitorimii, țărănimii, intelectualității și celorlalte categorii de oameni ai muncii, fără deosebire de naționalitate, în jurul partidului constituie factorul hotărîtor al marilor biruințe dobîndite de poporul nostru. Întărirea continuă a acestei unități reprezintă garanția sigură a mersului nostru victorios înainte pe drumul socialismului. *(Aplauze.)*

Împrejurările istorice au făcut ca de-a lungul secolelor pe meleagurile patriei noastre să se așeze, alături de români, și populație de alte naționalități. În decursul a sute de ani, români, maghiari, germani și oameni ai muncii de alte naționalități au luptat și muncit împreună, au îndurat multe greutăți, au dus lupte dîrze împotriva claselor asupritoare. Conviețuind și luptînd laolaltă, ei s-au înfrățit pe veci și alcătuiesc astăzi, împreună, marea familie a României socialiste. *(Aplauze îndelungate.)* Proiectul de Constituție consfințește această realitate și, reflectînd politica națională justă, marxist-leninistă, a partidului, asigură egalitatea deplină în toate domeniile de activitate a tuturor cetățenilor patriei, fără deosebire de naționalitate. Totodată, el nu îngăduie propaganda naționalist-șovină, ațițarea urii de rasă — profund contrarii intereselor oamenilor muncii din patria noastră.

O expresie a politicii naționale a partidului este dezvoltarea forțelor de producție în toate regiunile, industrializarea acestora; pe această bază se asigură afirmarea multilaterală a tuturor cetățenilor, adevărata lor egalitate. Oamenii muncii

de toate naţionalităţile luptă strîns uniţi pentru construirea socialismului, pentru înflorirea patriei lor comune — România socialistă. *(Vii şi puternice aplauze.)*

Dispariţia claselor exploatatoare a dus la întărirea naţiunii, la cimentarea unităţii sale. Numai în socialism se pot manifesta în toată plinătatea lor comunitatea reală de interese economice, cultura socialistă comună a tuturor cetăţenilor ce locuiesc pe acelaşi teritoriu, se poate asigura unirea întregului popor în lupta şi munca pentru înfăptuirea aspiraţiilor sale de bunăstare şi fericire.

Naţiunea şi statul vor continua să constituie încă multă vreme baza dezvoltării societăţii socialiste. Dezvoltarea naţiunii, întărirea statului socialist corespund cerinţelor obiective ale vieţii sociale ; aceasta nu numai că nu vine în contradicţie cu interesele internaţionalismului socialist, ci, dimpotrivă, corespunde pe deplin acestor interese, solidarităţii internaţionale a oamenilor muncii, cauzei socialismului şi păcii. *(Aplauze.)* Dezvoltarea şi înflorirea fiecărei naţiuni socialiste, a fiecărui stat socialist egal în drepturi, suveran şi independent, constituie o cerinţă esenţială de care depind întărirea unităţii şi coeziunii ţărilor socialiste, creşterea înrîuririi lor asupra mersului înainte al omenirii spre socialism şi comunism. *(Aplauze prelungite.)*

În condiţiile desăvîrşirii construcţiei socialismului creşte şi mai mult rolul statului, sporesc considerabil atribuţiile sale în organizarea, planificarea şi conducerea economiei naţionale, corespunzător intereselor propăşirii ţării şi bunăstării întregului popor. O tot mai mare amploare capătă activitatea desfăşurată de stat în domeniul învăţămîntului, ştiinţei şi culturii, al educării în spirit socialist a maselor largi ale populaţiei.

În acelaşi timp, statul apără cuceririle revoluţionare ale oamenilor muncii, interesele întregului popor, independenţa şi suveranitatea patriei noastre.

Proiectul de Constituţie asigură dezvoltarea continuă a naţiunii noastre, creşterea rolului statului socialist ca organizator al întregii activităţi de construire a orînduirii socialiste.

O caracteristică fundamentală a regimului nostru este lărgirea continuă a democrației socialiste, participarea maselor populare la dezbaterea principalelor probleme ale politicii interne și externe a patriei noastre, la opera de construcție socialistă. Proiectul de Constituție garantează drepturile și libertățile cetățenești, dezvoltarea multilaterală a personalității umane. Expresie a democratismului socialist, Marea Adunare Națională este alcătuită din cei mai de seamă fii ai poporului — muncitori, țărani, intelectuali și alte categorii de oameni ai muncii. Ea este organul suprem al puterii de stat și unicul organ legiuitor al țării.

Forța orînduirii noastre stă în conștiința înaltelor răspunderi și îndatoriri pe care fiecare cetățean le are față de patrie, față de apărarea cuceririlor socialiste ale poporului, în vigilența revoluționară a oamenilor muncii. Respectarea neabătută a Constituției, a tuturor legilor țării, a normelor de conviețuire socială stabilite în stat, înfăptuirea neștirbită și apărarea legalității socialiste reprezintă o condiție de seamă a întăririi continue a democrației noastre socialiste. *(Aplauze.)*

Proiectul de Constituție prevede, ca un principiu călăuzitor în activitatea de stat, principiul conducerii colective, care asigură adoptarea celor mai bune hotărîri și măsuri corespunzătoare intereselor poporului.

Un rol deosebit în statul nostru îl au sfaturile populare. Ele trebuie să îmbunătățească gospodărirea orașelor și satelor, conducerea economiei locale, în scopul satisfacerii cerințelor mereu sporite ale oamenilor muncii. Îndatoriri importante le revin, de asemenea, în îndrumarea activității de învățămînt, cultură și sănătate. Munca sfaturilor populare trebuie să ducă la întărirea continuă a legăturii lor cu masele largi de oameni ai muncii, să creeze condiții pentru participarea tot mai activă a acestora la rezolvarea treburilor obștești.

Întreaga țară a primit cu mare entuziasm proiectul noii Constituții, care întruchipează năzuințele de veacuri ale tuturor oamenilor muncii de la orașe și sate, consfințește victoriile istorice ale poporului român, ale patriei noastre dragi, Republica Socialistă România. *(Aplauze puternice.)*

IV

PARTIDUL COMUNIST ROMÂN — CONDUCĂTORUL ÎNCERCAT AL POPORULUI ÎN CONSTRUCŢIA SOCIALISTĂ

1. CREŞTEREA CONTINUĂ A FORŢEI ŞI COEZIUNII PARTIDULUI

Tovarăşi,

Comitetul Central, organele şi organizaţiile de partid au desfăşurat în anii care au trecut de la Congresul precedent o vastă muncă politică-organizatorică în vederea întăririi partidului, ridicării pregătirii ideologice a comuniştilor, îmbunătăţirii continue a formelor şi metodelor de activitate. Ca rezultat, au crescut rîndurile şi s-a întărit unitatea partidului, s-a ridicat nivelul întregii sale activităţi, s-au lărgit şi adîncit legăturile lui cu poporul. A crescut considerabil rolul conducător al partidului în viaţa economică, socială şi culturală; astăzi nu există domeniu al construcţiei socialiste în care organele şi organizaţiile de partid să nu acţioneze ca adevărate forţe motrice, conducînd şi îndrumînd întreaga activitate, mobilizînd masele la înfăptuirea politicii partidului. *(Aplauze.)*

Călăuzindu-se neabătut după învăţătura marxist-leninistă, studiind continuu realităţile şi învăţînd din propria experienţă, partidul nostru a stabilit obiectivele concrete ale fiecărei etape, căile de rezolvare a problemelor construcţiei socialiste, potrivit condiţiilor din ţara noastră. **REALIZĂRILE DE ÎNSEMNĂTATE ISTORICĂ OBŢINUTE DE POPORUL ROMÂN, PRACTICA SOCIALĂ, CARE VERIFICĂ CEL MAI BINE ACTIVITATEA UNUI PARTID, AU CONFIRMAT PE DEPLIN JUSTEŢEA LINIEI POLITICE A PARTIDULUI, EFICACITATEA MUNCII SALE POLITICE-ORGANIZATORICE.** *(Aplauze puternice.)*

Partidul Comunist Român, unind în rîndurile sale cei mai înaintaţi muncitori, ţărani, intelectuali, numără astăzi peste 1 450 000 de membri şi candidaţi. **Fiecare al zecelea**

cetățean major al țării este membru al partidului comunist. (*Aplauze.*) Aceasta constituie o expresie grăitoare a forței partidului, a încrederii nestrămutate de care se bucură el în rîndurile oamenilor muncii, ale întregului popor.

Ponderea principală o dețin muncitorii, al căror număr este de peste 630 000 — 44% —, ceea ce exprimă caracterul partidului nostru de avangardă a clasei muncitoare. Aproape 20% din totalul muncitorilor, iar în unele ramuri de mare importanță mai mult de 30%, fac parte din partid.

A crescut numărul țăranilor în partid, ajungînd la aproape 500 000 — circa 34%, față de 22% în iunie 1960. Dacă avem în vedere pe toți comuniștii care activează în mediul rural, numărul acestora se ridică la peste 600 000, reprezentînd o puternică forță politică și organizatorică a partidului la sate.

În rîndurile partidului se află oameni de știință, cultură și artă de mare prestigiu, valoroase cadre tehnice-inginerești din industrie și agricultură, profesori și învățători. Numărul membrilor de partid din rîndurile intelectualilor a sporit de peste două ori în perioada la care ne referim, ajungînd la 145 000 ; aproape o treime din cadrele de specialitate din domeniul științei, tehnicii, învățămîntului, artei și culturii se află în rîndurile partidului nostru. (*Aplauze.*)

O importanță deosebită pentru înfăptuirea liniei politice a partidului o are faptul că circa 80% din membrii de partid își desfășoară activitatea în întreprinderi industriale, pe șantiere de construcții, în unități socialiste din agricultură, în sectoarele hotărîtoare ale producției bunurilor materiale.

A crescut numărul femeilor în rîndurile partidului, reprezentînd peste 21% din numărul membrilor de partid. Din totalul comuniștilor, 87% sînt români, peste 9% maghiari, peste 3% germani, sîrbi și de alte naționalități. Aproximativ 64% din membrii de partid au pînă la 40 de ani, 36% peste 40 de ani, aceasta asigurînd îmbinarea îndelungatei experiențe de viață și muncă a celor vîrstnici cu puterea de muncă și energia caracteristice tineretului.

Numărul organizațiilor de partid a sporit, ajungînd la peste 56 000. În prezent partidul are organizații în toate uzi-

nele, fabricile, şantierele, cooperativele agricole de producţie, gospodăriile de stat şi staţiunile de maşini şi tractoare, în instituţii de învăţămînt, ştiinţă, artă şi cultură.

Comitetul Central s-a preocupat sistematic de îmbunătăţirea muncii organelor şi organizaţiilor de partid pentru a asigura creşterea competenţei lor în conducerea tuturor domeniilor şi ramurilor de activitate. Lucrările recentelor conferinţe regionale au scos în evidenţă participarea intensă a comuniştilor la viaţa internă de partid, bogata experienţă acumulată de organele şi organizaţiile de partid, maturitatea politică-ideologică şi capacitatea lor sporită de organizare şi mobilizare a maselor.

Mai puternic decît oricînd în decursul întregii sale istorii de aproape patru decenii şi jumătate, PARTIDUL COMUNIST ROMÂN, URMAT CU DEVOTAMENT ŞI ÎNCREDERE NEŢĂRMURITĂ DE ÎNTREGUL POPOR, ÎŞI ÎNDEPLINEŞTE CU CINSTE ROLUL DE DETAŞAMENT DE AVANGARDĂ AL CLASEI MUNCITOARE, DE FORŢĂ POLITICĂ CONDUCĂTOARE A SOCIETĂŢII NOASTRE. *(Aplauze puternice.)* **CARACTERISTICA FUNDAMENTALĂ A PARTIDULUI NOSTRU ESTE STRÎNSA COEZIUNE A RÎNDURILOR SALE, UNITATEA DE NEZDRUNCINAT ÎN JURUL COMITETULUI SĂU CENTRAL — CHEZĂŞIA DOBÎNDIRII DE NOI VICTORII ÎN LUPTA PENTRU CONSTRUIREA SOCIALISMULUI ŞI COMUNISMULUI.** *(Aplauze prelungite.)*

Tovarăşi,

Subliniind succesele pe care le-am obţinut în diferite domenii ale construcţiei de partid, este necesar să ne oprim, totodată, asupra principalelor lipsuri care s-au manifestat în activitatea organelor şi organizaţiilor de partid. Una din aceste lipsuri constă în faptul că munca pentru îndeplinirea hotărîrilor nu este peste tot temeinic organizată, se acordă insuficientă atenţie repartizării judicioase a activului, membrilor de partid, pentru cuprinderea tuturor sectoarelor de activitate. Sînt comitete de partid care organizează un control neeficient al îndeplinirii hotărîrilor, nu acordă sprijinul cuvenit organizaţiilor pe care le conduc. În munca de control

nu sînt antrenaţi totdeauna activiştii cei mai pregătiţi din punct de vedere politic şi al competenţei profesionale, din care cauză controlul devine uneori formal. Unele organe de partid acordă atenţie redusă participării tuturor membrilor lor la studierea şi dezbaterea problemelor şi îndeosebi la munca pentru înfăptuirea hotărîrilor adoptate. De asemenea, este bine să arătăm în faţa Congresului că unele organe şi organizaţii de partid folosesc şi stimulează insuficient critica şi, mai ales, autocritica, lipsindu-se de această încercată metodă de descoperire şi înlăturare a lipsurilor, care asigură mersul nostru înainte.

Este necesar să concentrăm atenţia asupra acestor lipsuri, pentru ca, desprinzînd concluziile cuvenite, să luăm toate măsurile în vederea lichidării lor. Sîntem convinşi că organele şi organizaţiile de partid dispun de capacitatea necesară, de toate forţele, pentru a ridica întreaga muncă la nivelul marilor sarcini care stau în faţa partidului. *(Aplauze.)*

Tovarăşi,

Partidul nostru comunist este continuatorul celor mai bune tradiţii ale luptei de veacuri a poporului român pentru libertate naţională şi socială, el întruchipează trăsăturile înaintate ale proletariatului, are rădăcini viguroase în mişcarea muncitorească din România.

Cu aproape opt decenii în urmă, Friedrich Engels a dat o înaltă apreciere activităţii desfăşurate de militanţii socialişti români care răspîndeau în ţară ideile învăţăturii marxiste, pregăteau organizarea partidului socialist. În scrisoarea pe care a adresat-o în 1888 socialiştilor români, publicată în revista „Contemporanul", Engels scria : „Cu mare plăcere am văzut că socialiştii din România adoptă, în programul lor, principiile de căpetenie ale teoriei care a izbutit să adune într-un mănunchi de luptători mai pe toţi socialiştii din Europa şi din America — este vorba de teoria prietenului meu, răposatul Karl Marx".

În 1893 a fost creat Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din România, ceea ce a însemnat începutul mişcării politice organizate a clasei muncitoare din ţara noastră.

Activitatea desfăşurată de mişcarea muncitorească în primele două decenii ale acestui secol pentru revendicările economice şi drepturile democratice ale oamenilor muncii, poziţia împotriva războiului imperialist au oglindit rolul tot mai important al clasei muncitoare în viaţa socială a ţării, creşterea maturităţii sale politice.

Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie a deschis o nouă epocă în istoria omenirii, a dat un puternic avînt mişcării revoluţionare din întreaga lume. *(Vii aplauze.)*

În ţara noastră mişcarea muncitorească a cunoscut între anii 1918—1920 o creştere impetuoasă; a avut loc un val de lupte muncitoreşti, culminînd cu greva generală din 1920. Creşterea conştiinţei revoluţionare şi a experienţei de luptă a proletariatului român au accelerat procesul de clarificare ideologică şi politică în mişcarea socialistă. La Congresul din mai 1921, marea majoritate a delegaţilor a votat pentru transformarea partidului socialist în partid comunist — partid revoluţionar al clasei muncitoare care a aşezat la baza activităţii sale învăţătura marxist-leninistă. **Aceasta a constituit o cotitură istorică în dezvoltarea mişcării muncitoreşti din România, în viaţa poporului român.** *(Aplauze puternice.)*

În focul luptei pentru răsturnarea dictaturii militare fasciste a fost realizat în mai 1944 Frontul unic muncitoresc; unitatea de acţiune a clasei muncitoare a avut rolul hotărîtor în înfăptuirea insurecţiei armate de la 23 August, în lupta revoluţionară a oamenilor muncii pentru cucerirea puterii. Unificarea la Congresul din 1948 a Partidului Comunist Român cu Partidul Social-Democrat, pe baza principiilor organizatorice, tactice, politice şi ideologice ale marxism-leninismului, a pus capăt sciziunii de peste 20 de ani din mişcarea muncitorească din ţara noastră, a asigurat clasei muncitoare, întregului popor, statul-major de luptă capabil să rezolve cu succes sarcinile operei istorice de construire a societăţii socialiste. *(Aplauze.)*

Hotărîrea unanimă a Congresului nostru de a schimba denumirea partidului în **Partidul Comunist Român** reflectă dezvoltarea istorică a partidului nostru, corespunde caracteristicilor sale de detaşament de avangardă al clasei muncitoare, de conducător politic al poporului *(aplauze îndelungate)*, actualei

etape în care se află ţara noastră, scopului final al partidului — construirea societăţii comuniste. *(Aplauze.)*

Proiectul noului Statut supus dezbaterii şi analizei Congresului sintetizează experienţa dobîndită în decursul anilor, ţine seama de schimbările petrecute în viaţa partidului şi a societăţii noastre, de noile condiţii istorice şi de stadiul actual al luptei pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste. Prevederile sale exprimă creşterea continuă a rolului conducător al partidului în întreaga operă de construcţie socialistă, profundul democratism caracteristic activităţii organelor şi organizaţiilor sale, caracteristic partidului nostru în general. *(Aplauze.)*

Elaborînd proiectul noului Statut, Comitetul Central a preconizat să se renunţe la stagiul de candidat, urmînd ca în viitor primirea să se facă direct în rîndul membrilor de partid.

În ce priveşte actualii candidaţi, Comitetul Central propune Congresului ca ei să devină, de la data aprobării noului Statut, membri ai Partidului Comunist Român, indiferent de perioada care le-a mai rămas pînă la expirarea stagiului. De asemenea, propunem ca vechimea în partid a tuturor membrilor de partid care au efectuat stagiul de candidat să se considere de la data la care adunarea generală a organizaţiei de bază a hotărît primirea lor în rîndurile candidaţilor. *(Aplauze.)*

Propunerea cu privire la desfiinţarea stagiului de candidat se bazează pe faptul că în structura societăţii noastre s-au produs schimbări fundamentale ; au fost lichidate clasele exploatatoare ; muncitorii, ţăranii, intelectualii şi ceilalţi oameni ai muncii, indiferent de naţionalitate, muncesc strîns uniţi şi înfăptuiesc ferm politica partidului ; au crescut conştiinţa politică a maselor populare, nivelul lor general de cunoştinţe. Legăturile strînse ale organizaţiilor de partid cu masele cele mai largi, bogata lor activitate politică-educativă, faptul că membrii de partid lucrează nemijlocit în rîndul maselor dau posibilitatea organizaţiilor noastre de a cunoaşte direct, din activitatea practică de zi cu zi, calităţile politice şi morale ale celor ce solicită primirea în partid, ceea ce face inutil stagiul de candidat.

Experienţa cîştigată de organele şi organizaţiile noastre în conducerea muncii de primire în partid dă garanţia că şi în

viitor se va asigura primirea în partid a celor mai buni muncitori, ţărani, intelectuali, care prin munca, poziţia şi întreaga lor comportare dovedesc că merită înaltul titlu de membru al Partidului Comunist Român. *(Aplauze.)*

În acelaşi timp, organele şi organizaţiile de partid au datoria de a desfăşura o intensă muncă de educaţie partinică, pentru a ajuta pe fiecare comunist să-şi îndeplinească în mod exemplar îndatoririle prevăzute în Statut. Comunistul — aşa cum cere Statutul — trebuie să se distingă prin energia, pasiunea şi devotamentul cu care luptă pentru înfăptuirea politicii partidului, să manifeste un înalt simţ de răspundere în îndeplinirea sarcinilor şi o grijă deosebită pentru apărarea şi întărirea proprietăţii obşteşti, să fie model de corectitudine, principialitate şi conduită morală în activitatea sa profesională şi obştească. Lui trebuie să-i fie proprie atitudinea înaintată a moralei noastre faţă de familie, de educaţia copiilor, a tinerei generaţii, o comportare demnă în întreaga sa activitate socială.

Grija faţă de membrii de partid şi ajutorul acordat acestora pentru a fi, prin întreaga lor viaţă şi muncă, la înălţimea titlului de comunist trebuie împletită cu exigenţa faţă de modul în care ei îşi îndeplinesc îndatoririle care le revin în înfăptuirea politicii partidului, în respectarea principiilor şi moralei comuniste. Prevăzînd măsuri disciplinare împotriva acelora care încalcă aceste principii, Statutul subliniază că sancţiunea are un scop educativ, urmăreşte preîntîmpinarea abaterilor şi îndreptarea celui sancţionat.

Excluderea, sancţiunea supremă care se aplică unui comunist în cazuri deosebit de grave de încălcare a liniei politice, a Statutului partidului, nu trebuie să ducă la îndepărtarea de partid a celui exclus sau la repercusiuni asupra activităţii sale profesionale şi cetăţeneşti.

În Statut s-a introdus prevederea că organele şi organizaţiile de partid, pe baza unei analize temeinice, pot — din proprie iniţiativă sau la cererea celui în cauză — să hotărască ridicarea sancţiunii sau reprimirea celui exclus dacă acesta dovedeşte prin toată comportarea sa că a tras concluziile cuvenite din critica şi sancţiunea primită, că munceşte cu devotament pentru înfăptuirea politicii partidului.

O dată cu aceasta, membrul de partid căruia i s-a ridicat sancţiunea sau a fost reprimit în partid este repus în toate drepturile, participă la întreaga activitate a organizaţiei de partid, astfel încît sancţiunea care a fost îndepărtată nu mai grevează în nici un fel asupra muncii şi vieţii sale. Considerăm util să subliniem necesitatea ca organele şi organizaţiile de partid să îmbine răspunderea faţă de apărarea principiilor şi normelor partidului nostru cu grija faţă de soarta fiecărui membru de partid.

2. CONDUCEREA ŞI MUNCA COLECTIVĂ — PRINCIPIU SUPREM AL CONDUCERII DE PARTID

Proiectul noului Statut subliniază că centralismul democratic constituie principiul călăuzitor al organizării şi activităţii partidului. Afirmînd necesitatea dezvoltării democraţiei interne, caracteristică activităţii partidului nostru, proiectul de Statut prevede dreptul fiecărui membru de partid de a participa activ la dezbaterea şi adoptarea hotărîrilor, de a-şi exprima liber părerea, în cadru organizat, asupra tuturor problemelor politicii partidului. În concepţia noastră acest drept reprezintă în acelaşi timp şi o îndatorire a fiecărui comunist. Dar, o dată adoptate, hotărîrile devin obligatorii pentru toţi membrii organizaţiei sau organului respectiv de partid, care trebuie să acţioneze fără rezerve pentru înfăptuirea lor. Aplicarea consecventă a centralismului democratic, lărgirea continuă a democraţiei interne, respectarea neabătută a disciplinei de partid întăresc continuu unitatea partidului. **Grija pentru întărirea permanentă a partidului, a unităţii şi coeziunii rîndurilor sale constituie îndatorirea supremă a fiecărui comunist.** *(Aplauze.)*

Organele şi organizaţiile de partid, toţi membrii de partid sînt datori să stimuleze în întreaga lor activitate folosirea criticii, factor de seamă în întărirea partidului. Totodată, trebuie să se promoveze spiritul autocritic, recunoaşterea în mod deschis a greşelilor proprii, aceasta constituind o chezăşie a îmbunătăţirii continue a muncii, o dovadă a forţei partidului, a unităţii indisolubile între partid şi mase.

În activitatea Comitetului Central a devenit o practică dezbaterea cu întregul partid a celor mai importante probleme ale politicii sale. Şi în viitor va trebui să asigurăm ca principalele probleme ale politicii partidului să fie elaborate cu participarea unui larg activ de partid, să fie supuse dezbaterii comuniştilor, astfel ca ele să reprezinte părerea întregului partid, să corespundă cît mai bine realităţilor şi necesităţilor ţării noastre. *(Aplauze.)*

În proiectul de Statut se subliniază că întreaga activitate a organelor de partid se desfăşoară pe baza principiului conducerii şi al muncii colective, principiu suprem al conducerii de partid, care asigură funcţionarea democratică a partidului, a organelor şi organizaţiilor sale. Trebuie să veghem ca toate hotărîrile să fie rodul muncii colective, al dezbaterii largi, principiale în cadrul organelor de partid; **să nu admitem sub nici o formă încălcarea sau ştirbirea principiului muncii şi al conducerii colective.** *(Aplauze.)* Orice încălcare a acestui principiu duce la izolarea activiştilor de colectivul din care fac parte, la tendinţe de subapreciere şi substituire de către aceştia a organelor de partid, purtînd în sine surse de greşeli şi de hotărîri arbitrare.

În scopul repartizării cît mai judicioase a forţelor partidului, al îndeplinirii în condiţii optime a sarcinilor de către fiecare comunist, al asigurării unui control eficient în activitatea de stat de către organele de partid, în proiectul de Statut se prevede că un membru de partid nu poate deţine decît o singură funcţie de conducere politică ce necesită o activitate permanentă, fie în organele de partid, fie în organele de stat. Aceasta constituie o cerinţă a conducerii şi muncii colective, o expresie a aplicării consecvente a democraţiei interne de partid. *(Aplauze.)*

Îndeplinirea sarcinilor care revin organelor de partid cere o neslăbită grijă pentru îmbunătăţirea muncii lor. Trebuie acordată mai multă atenţie studierii temeinice a problemelor ce urmează să fie dezbătute, cu participarea tuturor membrilor organului respectiv, a altor activişti de partid şi de stat, a celor mai buni specialişti. După adoptarea hotărîrilor, un rol esenţial are munca pentru îndeplinirea lor, repartizarea comuniştilor

corespunzător pregătirii și priceperii fiecăruia, atragerea la realizarea sarcinilor a tuturor membrilor de partid. Totodată trebuie asigurat un control temeinic, folosindu-se asemenea metode dovedite eficace în activitatea noastră cum sînt grupele de control alcătuite din activiști de partid și specialiști din diferite domenii, care să acorde un ajutor practic cît mai competent organelor și organizațiilor de partid.

Unul din factorii de seamă care stau la baza succeselor dobîndite de partidul nostru constă în formarea, în decursul anilor, a zeci de mii de activiști de partid și de stat, oameni cu o bună pregătire politică-ideologică, cu un larg orizont profesional și cultural. Prin munca lor devotată închinată patriei, intereselor celor ce muncesc, cauzei construirii socialismului, activiștii partidului nostru și-au cîștigat în fața întregului popor o binemeritată dragoste și prețuire. *(Aplauze.)* Ei întruchipează caracteristicile militantului comunist, strîns legat de mase, purtător înflăcărat al cuvîntului partidului, luptător neobosit pentru continua îmbunătățire a muncii, pentru înfăptuirea neabătută a politicii partidului, pentru fericirea întregului popor. *(Aplauze.)*

Marile sarcini care stau în fața noastră cer îmbunătățirea în continuare a muncii de selecționare, promovare și educare a cadrelor, ridicarea de noi activiști de partid și de stat, de lucrători în domeniul economiei, științei și culturii. Organele și organizațiile de partid trebuie să se preocupe îndeaproape de ridicarea conștiinței politice și a nivelului de pregătire profesională ale activiștilor, îmbinînd exigența cu atenția și grija față de oameni. **Trebuie înlăturată orice tendință de subiectivism în aprecierea cadrelor.** Singurul criteriu de judecată a valorii oamenilor, care trebuie să stea la baza politicii de promovare în funcții de răspundere, este capacitatea de a rezolva cu competență sarcinile, verificată în procesul activității practice, aportul adus la aplicarea politicii partidului. Organele de partid trebuie să asigure și în viitor promovarea în munci de conducere a acelor activiști care întrunesc devotamentul față de cauza socialismului, principialitatea, hotărîrea în aplicarea sarcinilor trasate de partid și înalta competență profesională, o temeinică pregătire politică-ideologică ; trebuie să se acorde

toată atenţia promovării, alături de cadrele cu o mai îndelungată experienţă, a elementelor tinere, capabile şi cu bune perspective de dezvoltare. În acest fel vom asigura ca munca noastră să fie la înălţimea sarcinilor care ne stau în faţă.

*

Tovarăşi,

După cum se ştie, în anii activităţii ilegale a partidului au lucrat sub directa sa conducere, sau în diferite organizaţii de masă conduse de partid, mii şi mii de revoluţionari, care au îndeplinit cu cinste însărcinările date de partid. Comitetul Central al partidului propune Congresului ca membrilor de partid care în anii regimului burghezo-moşieresc au desfăşurat activitate permanentă în mişcarea revoluţionară fără a fi fost atunci membri de partid şi au avut o comportare demnă în faţa duşmanului de clasă să li se acorde vechimea în partid din momentul intrării lor în mişcarea revoluţionară. *(Vii aplauze.)*

De asemenea, ţinînd seama că partidul nostru este rezultatul unirii partidului comunist cu partidul social-democrat, membrilor de partid care au făcut parte din fostul partid social-democrat şi din cel socialist în anii regimului burghezo-moşieresc, propunem să li se recunoască vechimea în partid de la data înscrierii lor în aceste partide. *(Aplauze.)*

Ne exprimăm convingerea că Congresul va adopta propunerea pe care o facem, subliniind astfel preţuirea pe care partidul nostru, poporul o dau tuturor celor ce au luptat în ilegalitate, au contribuit la eliberarea ţării, la cucerirea puterii de către clasa muncitoare, la construcţia socialismului. *(Aplauze.)*

Partidul nostru dă o înaltă apreciere activiştilor care, de-a lungul a zeci de ani, au desfăşurat o muncă eroică, plină de abnegaţie pentru triumful ideilor comuniste, pentru fericirea poporului. Mulţi dintre aceşti activişti sînt astăzi la o vîrstă înaintată, au capacitate redusă de muncă şi nu mai pot desfăşura o activitate permanentă. Înconjurîndu-i cu toată grija, căldura şi stima, organele şi organizaţiile de partid au datoria de a le asigura condiţii corespunzătoare de viaţă şi

de muncă, pentru folosirea bogatei lor experiențe, astfel ca acești tovarăși să-și poată aduce în continuare aportul, pe măsura puterii lor, la cauza socialismului. *(Aplauze prelungite.)*

*

Tovarăși,

Organizațiile de masă și obștești au un rol deosebit în viața societății noastre; ele contribuie la dezvoltarea și întărirea legăturii partidului cu clasa muncitoare, țărănimea, intelectualitatea și ceilalți oameni ai muncii, la mobilizarea acestora la înfăptuirea politicii partidului, asigură larga participare a celor ce muncesc la viața politică, economică, socială și culturală a țării.

Conducerea politică a organizațiilor de masă și obștești constituie una din laturile importante ale activității organelor și organizațiilor de partid. Membrii de partid care lucrează în organizațiile de masă au datoria să vegheze la desfășurarea democratică a activității acestora, să militeze ca ele să-și aducă întreaga contribuție la realizarea politicii partidului de înflorire și dezvoltare a patriei.

Sindicatele, cea mai largă organizație a clasei muncitoare din țara noastră, numărînd aproape 4 000 000 de membri, trebuie să desfășoare o muncă susținută pentru mai buna organizare a întrecerii socialiste, să mobilizeze mai larg oamenii muncii la îndeplinirea obiectivelor planului de stat, la exercitarea controlului obștesc. Ele au datoria să se preocupe permanent de îmbunătățirea condițiilor de muncă și de trai ale celor ce muncesc. Sindicatele trebuie să acorde o atenție deosebită răspîndirii cunoștințelor tehnice și economice, activității politice-educative de masă pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii.

Organizația revoluționară a tineretului din patria noastră — **Uniunea Tineretului Comunist** —, cuprinzînd în rîndurile sale aproape 2 200 000 de membri, desfășoară o bogată activi-

tate de educare a tineretului, îndeplinindu-şi rolul de ajutor credincios al partidului.

Formarea tinerei generaţii de constructori ai socialismului şi comunismului constituie una din preocupările centrale, o îndatorire de onoare a întregului partid. *(Aplauze.)* De aceea, în proiectul de Statut al partidului se subliniază obligaţia organizaţiilor de partid de a asigura conducerea şi îndrumarea permanentă, precum şi controlul sistematic al organizaţiilor Uniunii Tineretului Comunist.

Uniunea Tineretului Comunist va trebui să pună în continuare în centrul activităţii sale educarea tineretului în spiritul dragostei faţă de muncă, al înaltei răspunderi faţă de îndatoririle sociale, al devotamentului nemărginit faţă de patria socialistă şi partidul comunist, al internaţionalismului proletar ; să militeze pentru promovarea în rîndurile tineretului a trăsăturilor moralei înaintate.

Socialismul a deschis tineretului nostru perspectivele afirmării elanului şi entuziasmului său, i-a creat condiţii optime de dezvoltare multilaterală. Fără îndoială că tineretul va răspunde şi în viitor acestor condiţii printr-o muncă perseverentă de pregătire şi lărgire a orizontului de cunoştinţe, prin participarea activă, alături de întregul popor, la opera de desăvîrşire a construcţiei socialiste. *(Aplauze.)*

Femeile, reprezentînd peste jumătate din populaţia ţării, constituie un factor de seamă în viaţa economică, politică şi culturală a societăţii noastre. Organele şi organizaţiile de partid sînt datoare să se preocupe în mai mare măsură de promovarea femeilor în munci de răspundere de partid, de stat, în toate domeniile de activitate, să îmbunătăţească îndrumarea comitetelor şi comisiilor de femei pentru a asigura participarea tot mai activă a femeilor la munca educativă, culturală şi social-gospodărească, la munca întregului popor pentru înfăptuirea politicii partidului. *(Aplauze.)*

În cadrul dezbaterilor proiectului de Statut al Partidului Comunist Român în organizaţiile de partid şi în presa de partid, comuniştii au făcut numeroase propuneri cu privire la munca organelor şi organizaţiilor de partid, dovedind grija

și preocuparea lor deosebită pentru întărirea partidului, pentru îmbunătățirea activității sale.

Aplicarea în viață a noului Statut va duce la întărirea continuă a partidului, a unității sale, la creșterea forței lui politice-organizatorice, a rolului său conducător în opera de desăvîrșire a construcției socialiste. *(Aplauze.)*

3. ACTIVITATEA INTERNAȚIONALĂ A PARTIDULUI

Tovarăși,

În anii care au trecut de la Congresul precedent, partidul nostru și-a dezvoltat legăturile de colaborare cu partidele comuniste și muncitorești în spiritul internaționalismului proletar. Am avut convorbiri, schimburi de vizite și de experiență cu partidele comuniste și muncitorești din toate țările socialiste și cu numeroase partide din țările capitaliste. Întîlnirile și schimburile de vederi au contribuit la mai buna cunoaștere reciprocă și la întărirea unității noastre frățești. *(Aplauze puternice.)*

După cum este cunoscut, în ultimii ani în mișcarea comunistă și muncitorească mondială au apărut deosebiri de vederi asupra unor probleme fundamentale ale dezvoltării sociale contemporane, ale liniei generale a mișcării comuniste, cît și asupra normelor de relații dintre partidele comuniste.

În diversitatea de condiții în care activează partidele comuniste și muncitorești — determinată de nivelul dezvoltării social-economice, de particularitățile istorice și naționale ale țărilor lor — este firesc să apară atît păreri deosebite asupra căilor cuceririi puterii politice și problemelor construcției socialiste, cît și o mare varietate a formelor și metodelor de acțiune. Modul de soluționare de către fiecare partid a sarcinilor sale nu poate constitui subiect de dispută; este dreptul exclusiv al fiecărui partid de a-și elabora de sine stătător linia politică, formele și metodele de activitate, de a-și stabili obiectivele, aplicînd creator adevărurile generale ale marxism-leninismului la condițiile concrete ale țării sale, aducîndu-și astfel contribuția la îmbogățirea tezaurului comun de gîndire și experiență revoluționară. *(Aplauze prelungite.)*

Pot, de asemenea, să apară deosebiri de vederi şi de interpretare cu privire la problemele mişcării revoluţionare internaţionale, la fenomenele dezvoltării sociale contemporane. Desigur, este necesar ca partidele comuniste, analizînd aceste probleme, să-şi expună punctul de vedere asupra lor. Aşa cum se subliniază în Declaraţia plenarei lărgite a Comitetului Central din aprilie 1964, partidul nostru consideră că dezbaterea acestor probleme trebuie să se desfăşoare în mod principial, tovărăşesc, pornindu-se de la concepţia noastră comună despre lume şi viaţă — marxism-leninismul — şi depunîndu-se, cu răbdare şi perseverenţă, eforturi pentru apropierea şi înţelegerea reciprocă, pentru realizarea unităţii în problemele fundamentale ale luptei împotriva imperialismului, pentru pace, pentru victoria cauzei socialismului. *(Aplauze îndelungate.)*

Esenţial pentru realizarea şi întărirea acestei unităţi este respectarea consecventă a normelor de bază ale raporturilor dintre partide, a principiilor independenţei, egalităţii în drepturi şi neamestecului în treburile interne ale altor partide. *(Aplauze.)* **De cea mai mare însemnătate este dezvoltarea relaţiilor de încredere, stimă şi respect reciproc între partide, orice problemă de interes comun discutîndu-se nemijlocit de la partid la partid, de la conducere la conducere, în mod sincer, tovărăşesc.** *(Aplauze.)*

Partidelor comuniste şi muncitoreşti din ţările socialiste le revine răspunderea de a asigura coeziunea sistemului mondial socialist, dezvoltarea continuă a prieteniei şi colaborării frăţeşti dintre aceste ţări, de a nu admite extinderea divergenţelor dintre partide asupra relaţiilor dintre state. Cu cît principiile internaţionalismului proletar îşi vor găsi o mai deplină întruchipare în relaţiile dintre ţările socialiste, cu atît mai puternic se va demonstra superioritatea acestor relaţii asupra relaţiilor din lumea capitalistă — caracterizate prin inegalitate, încălcarea suveranităţii şi independenţei naţionale —, cu atît mai mult va spori forţa de atracţie a socialismului pe arena internaţională. *(Aplauze puternice.)*

Epoca noastră a pus în fața partidelor comuniste sarcini de imensă răspundere, a căror îndeplinire impune unitatea mişcării comuniste sub steagul măreț al marxism-leninismului. Avem convingerea de nezdruncinat că ceea ce uneşte partidele comuniste — ideologia comună, unitatea de țeluri şi interese, lupta comună, misiunea istorică unică — reprezintă esențialul şi trebuie să precumpănească asupra oricăror deosebiri de vederi. *(Aplauze puternice.)*

După cum se arată în Declarația din 1960 a partidelor comuniste şi muncitoreşti, grija pentru întărirea permanentă a unității mişcării comuniste internaționale este suprema îndatorire internaționalistă a fiecărui partid marxist-leninist. **Corespunzător acestei îndatoriri, Partidul Comunist Român a depus toate eforturile şi va milita neobosit şi în viitor pentru a-şi aduce contribuția la apărarea şi întărirea unității partidelor comuniste şi muncitoreşti, a coeziunii țărilor sistemului socialist mondial, în numele intereselor fundamentale ale măreței noastre cauze — victoria socialismului şi păcii în lumea întreagă!** *(Aplauze îndelungate, urale.)*

4. MUNCA IDEOLOGICĂ A PARTIDULUI, DEZVOLTAREA CONŞTIINȚEI SOCIALISTE A MASELOR

Tovarăşi,

Ca urmare a transformărilor care au avut loc în viața materială a societății, precum şi a muncii ideologice şi politice-educative desfăşurate de partid, s-au produs mari schimbări în profilul spiritual al oamenilor muncii. Ideile socialismului ştiințific au pătruns adînc în conştiința maselor; obiectivele politicii partidului sînt pe deplin împărtăşite de întregul popor, care munceşte cu elan şi convingere pentru înfăptuirea lor. Devotamentul față de cauza socialismului, avîntul în muncă, energia şi abnegația în îndeplinirea sarcinilor, înaltul spirit de răspundere față de îndatoririle sociale, activa participare la rezolvarea problemelor obşteşti, frăția indestructibilă dintre oamenii muncii de diferite na-

ționalități au devenit trăsături caracteristice ale constructorilor societății noastre socialiste. *(Aplauze.)*

În perioada la care se referă raportul s-a dezvoltat continuu învățămîntul de partid — factor important de răspîndire a cunoștințelor politice și ideologice —, numărul cursanților, membri și nemembri de partid, ajungînd la peste un milion și jumătate. Organizațiile de partid dispun de peste 40 000 de lectori și propagandiști, cea mai mare parte a lor fiind din rîndul activiștilor de partid, de stat, din economie, cu o bună pregătire politică, ideologică și de cultură generală; valoroși oameni de știință și cultură participă activ la propagarea marxism-leninismului, la munca politică-ideologică desfășurată de partid. Aproape 240 000 de intelectuali — cadre didactice, cercetători științifici, artiști, scriitori, medici și alții — au studiat în ultimul an în învățămîntul ideologic.

Un mare rol în educarea tinerei generații în spiritul ideilor socialismului îl are predarea științelor sociale în școli și universități, precum și învățămîntul politic U.T.M., care a cuprins peste un milion de tineri de la orașe și sate.

În cadrul învățămîntului de partid au fost organizate forme de studiu mai variate, potrivit preocupărilor și pregătirii diferitelor categorii de oameni ai muncii, a luat extindere studierea problemelor economice, a problemelor de economie concretă industrială și agrară și a problemelor vieții de partid.

În ridicarea nivelului activității ideologice un rol hotărîtor l-a avut dezbaterea de către comuniști a documentelor de partid privind unele probleme de bază ale politicii interne și internaționale, ale mișcării comuniste contemporane.

Au apărut manuale proprii de economie politică, materialism dialectic, socialism științific, de construcție economică, potrivit indicației Congresului al VIII-lea, consacrate studierii în lumina învățăturii marxist-leniniste a realităților țării noastre, a experienței și modului în care partidul a rezolvat și rezolvă problemele revoluției și construcției socialiste. Totodată au fost întocmite lucrări de sinteză în domeniul istoriei patriei, economiei, al istoriei gîndirii sociale din țara noastră, culegeri de studii pe probleme teoretice actuale. Continuîn-

du-se această activitate, este necesar să se concentreze eforturile cercetătorilor şi cadrelor didactice din domeniul ştiinţelor sociale, economişti, filozofi şi alţii, în direcţia îmbunătăţirii acestor manuale şi elaborării de noi lucrări care să contribuie la generalizarea experienţei construcţiei socialiste, la valorificarea a tot ce este progresist în istoria gîndirii social-politice din ţara noastră.

În activitatea sa în domeniul ideologiei şi culturii, partidul nostru se călăuzeşte de ideea lui Lenin că nu e suficientă însuşirea lozincilor şi concluziilor ştiinţei comuniste, ci este necesară însuşirea totalităţii de cunoştinţe a căror consecinţă este comunismul însuşi. În această privinţă un rol uriaş îl are şcoala, iar, alături de ea, aşezămintele culturale, teatrul, cinematografia, radioul şi televiziunea, presa şi cartea.

Întreaga activitate ideologică a contribuit la însuşirea liniei politice a partidului de către membrii de partid şi masele largi ale oamenilor muncii, la o mai bună pregătire a activului nostru de partid, la creşterea capacităţii partidului de a rezolva sarcinile construcţiei socialiste, la întărirea unităţii politice-organizatorice a partidului şi a coeziunii în jurul său a întregului popor. *(Aplauze.)*

Pentru a îmbunătăţi şi mai mult munca în acest domeniu, considerăm că este necesar să ne oprim şi asupra unor lipsuri care s-au manifestat în activitatea ideologică şi politică-educativă.

Propaganda reflectă încă insuficient schimbările petrecute în ţara noastră şi în viaţa internaţională, bogata experienţă a partidului acumulată în munca practică de construire a socialismului, nu studiază şi nu generalizează în măsura necesară această experienţă. Se întîlnesc deseori în activitatea ideologică tendinţe de a înlocui analiza ştiinţifică a fenomenelor sociale actuale cu repetarea mecanică a unor teze depăşite sau infirmate de viaţă, aprecieri simpliste care nu sînt de natură să ajute la înţelegerea complexităţii problemelor, a factorilor care acţionează în societatea contemporană. Manifestările de schematism, şablonul, transformarea în canoane a ideilor vii ale învăţăturii noastre, ca şi exprimarea acestor idei într-o formă neatractivă, inaccesibilă,

frînează gîndirea creatoare, sărăcesc conţinutul propagandei, slăbesc forţa ei de convingere şi de influenţare.

În învăţămîntul de partid studiul problemelor teoretice este insuficient legat de sarcinile concrete şi preocupările organizaţiilor de partid, din care cauză, adesea, propaganda are o eficienţă scăzută, ajută insuficient pe comunişti în activitatea lor practică.

Nu peste tot se dă atenţia necesară educării noilor membri de partid, înarmării lor cu cunoaşterea principiilor organizatorice ale partidului, a activităţii sale practice. Este necesar de subliniat că nu toate organele şi organizaţiile de partid acordă atenţia necesară activităţii politice-ideologice, pentru a asigura participarea la această activitate a celor mai buni activişti.

Organizaţiile de partid dispun de toate forţele şi mijloacele necesare pentru înlăturarea neajunsurilor din acest domeniu, pentru ridicarea activităţii ideologice şi de propagandă la nivelul cerinţelor actuale. *(Aplauze.)*

Sarcina principală a activităţii politice-ideologice este de a asigura înarmarea membrilor de partid şi a maselor largi cu ideile marxism-leninismului, cu linia politică a partidului în problemele interne şi internaţionale, în vederea mobilizării lor la realizarea îndatoririlor ce le revin în opera de construire a socialismului. Este de asemenea necesar să se acorde toată atenţia educării membrilor de partid în spiritul tradiţiilor glorioase ale partidului nostru, ale clasei muncitoare, tradiţiilor de luptă ale poporului, în spiritul devotamentului neprecupeţit faţă de partid, faţă de cauza construirii socialismului. *(Aplauze.)*

Punînd permanent în centrul activităţii lor munca de ridicare a nivelului ideologic al comuniştilor, organele şi organizaţiile de partid trebuie să acorde o mai mare atenţie organizării studierii celor mai actuale probleme teoretice de către activul de partid. Ridicarea nivelului ideologic şi de pregătire generală al cadrelor trebuie să ajute la o mai bună înţelegere a desfăşurării evenimentelor, a cursului dezvoltării societăţii omeneşti, să înlesnească rezolvarea problemelor practice ale construirii socialismului. Aceasta va asigura creş-

terea contribuției activului de partid la elaborarea planurilor noastre de dezvoltare economică, a liniei politice a partidului în deplină concordanță cu cerințele obiective ale progresului țării și cu interesele poporului, la întreaga activitate politică-organizatorică de edificare a noii societăți.

Marxismul este o știință vie, care se dezvoltă și se îmbogățește necontenit, sintetizînd experiența istorică și concluziile dezvoltării sociale. Elaborînd această învățătură, ale cărei adevăruri fundamentale sînt strălucit confirmate de viață, clasicii marxismului nu puteau să dea răspunsuri definitive tuturor problemelor pe care le-a ridicat evoluția ulterioară a societății. Trăind într-o altă epocă, ei nu puteau să dea soluții problemelor concrete apărute ca urmare a victoriei socialismului într-un șir de țări, să analizeze formele și metodele construcției socialiste în toată varietatea lor, problemele relațiilor dintre statele socialiste. Studierea și rezolvarea acestor probleme este o îndatorire a fiecărui partid marxist-leninist, care-și aduce astfel contribuția la îmbogățirea experienței comune a mișcării noastre. *(Aplauze.)*

În repetate rînduri clasicii marxism-leninismului au subliniat că teoria noastră nu este o dogmă, ci o călăuză în acțiune, că este necesară prelucrarea de sine stătătoare a teoriei, deoarece ea nu dă decît principii călăuzitoare, care se aplică în mod diferit de la țară la țară. „Noi — scria Lenin — nu privim de loc teoria lui Marx ca ceva finit și intangibil ; dimpotrivă, sîntem convinși că ea a pus numai piatra unghiulară a științei pe care socialiștii trebuie s-o ducă mai departe în toate direcțiile, dacă ei nu vor să rămînă în urma vieții".

Rezolvarea cu succes a marilor sarcini ce ne stau în față impune ca, o dată cu concentrarea eforturilor pentru dezvoltarea bazei tehnice-materiale a societății, să acordăm atenție tot mai mare activității ideologice, elaborării teoretice a problemelor dezvoltării societății noastre, să asigurăm o unitate strînsă între munca ideologică-teoretică și practica construcției socialiste. În același timp activitatea practică trebuie să se bazeze pe tot ce știința a creat mai valoros în toate domeniile. Această sarcină deosebit de importantă nu poate

fi rezolvată însă numai de tovarăşii care lucrează în domeniul propagandei sau al ştiinţelor sociale. Elaborarea problemelor teoretice, generalizarea practicii construcţiei socialiste trebuie să fie rodul gîndirii colective a activului de partid din toate sectoarele, a organelor de conducere ale partidului. *(Aplauze.)*

Activitatea noastră teoretică ar trebui concentrată în primul rînd asupra problemelor de cea mai mare actualitate, cum ar fi : rolul partidului în perioada desăvîrşirii construcţiei socialiste, rolul statului şi evoluţia funcţiilor lui, democraţia socialistă şi căile dezvoltării ei, dezvoltarea naţiunii în socialism, legile obiective şi acţiunea lor în societatea noastră, dezvoltarea şi rolul conştiinţei socialiste, problemele revoluţiei tehnice-ştiinţifice, problema industrializării socialiste a ţării, problema agrară şi rolul agriculturii în economia ţării noastre, cointeresarea materială şi formele de retribuire a muncii, problemele organizării relaţiilor între ţările socialiste, dezvoltarea sistemului mondial socialist.

Iată numai cîteva probleme care trebuie să fie studiate cu cea mai mare atenţie în lumina concepţiei noastre despre lume şi viaţă. Desigur, sfera preocupărilor teoretice este mult mai largă. Merită să subliniem însemnătatea pe care o are pentru înţelegerea problemelor generale ale lumii contemporane analiza fenomenelor noi, caracteristice lumii capitaliste, aspectele actuale ale contradicţiilor sistemului capitalist, ale adîncirii crizei sale generale. Această analiză va contribui în acelaşi timp la combaterea teoriilor burgheze apologetice, la demonstrarea superiorităţii ideologiei socialiste, singura în măsură de a descifra sensul dezvoltării istorice şi de a dezvălui forţele motrice ale progresului social.

Generalizarea fenomenelor noi apărute în dezvoltarea societăţii, stimularea muncii creatoare în domeniul teoriei presupun totodată o grijă neobosită pentru puritatea ideologiei noastre marxist-leniniste, împotriva deformărilor reformiste, revizioniste, dogmatice sau de orice altă natură.

O cerinţă principală pentru adîncirea permanentă a cunoaşterii ştiinţifice, pentru dezvoltarea gîndirii teoretice din ţara noastră este desfăşurarea unor largi dezbateri, schimburi

şi confruntări de opinii, pe temelia concepţiei despre lume a proletariatului, ostilă închistării şi rigidităţii în gîndire şi care ne învaţă că toate fenomenele vieţii sociale trebuie privite ca un proces în continuă transformare şi dezvoltare.

În aceşti ani au fost elaborate o serie de lucrări importante în domeniul istoriei patriei. Continuîndu-se această activitate de deosebită însemnătate, trebuie aprofundate de pe poziţiile materialismului istoric cele mai importante etape şi evenimente din istoria ţării şi a poporului român, oglindindu-se faptele în mod obiectiv, în deplină conformitate cu realitatea.

O sarcină actuală este elaborarea Istoriei Partidului — operă care, pornind de la începuturile mişcării muncitoreşti din România, să prezinte întregul drum de luptă al clasei muncitoare, al Partidului Comunist Român — organizatorul şi conducătorul luptei pentru eliberarea socială şi naţională a poporului — în strînsă legătură cu realităţile politice, economice şi sociale ale fiecărei etape de dezvoltare a ţării noastre. În acelaşi timp, în aprecierea activităţii partidului din anii ilegalităţii trebuie să se ţină seama de împrejurările grele în care el a fost nevoit să activeze, de influenţa pe care a exercitat-o prezenţa în conducerea sa a unor elemente oportuniste, sectare, străine de clasa muncitoare şi de poporul nostru, cît şi de înrîurirea exercitată de unele fenomene negative din mişcarea comunistă şi muncitorească internaţională din acea vreme. Trebuie analizate în spirit critic hotărîrile congreselor şi alte documente de partid din perioada respectivă, care, reflectînd aceste stări de lucruri, cuprind idei şi teze greşite într-o serie de aspecte importante ale tacticii şi strategiei partidului, ale problemei agrare, naţionale şi altele. Redînd lupta eroică desfăşurată de comunişti, istoria partidului va constitui un puternic mijloc de educare a membrilor partidului, a tinerei generaţii, a întregului popor în spiritul glorioaselor tradiţii ale mişcării revoluţionare din ţara noastră, ale Partidului Comunist Român, conducătorul încercat al luptei pentru libertatea şi fericirea patriei şi poporului nostru. *(Aplauze.)*

O sarcină de mare însemnătate a activității partidului este intensificarea muncii politice de masă pentru formarea omului nou, însuflețit de idealurile nobile ale socialismului, de principiile moralei comuniste, cu un larg orizont cultural. În această muncă un rol important revine organizațiilor de masă și obștești, instituțiilor de artă și cultură, care trebuie să-și îmbunătățească activitatea educativă, folosind mai eficient baza materială de care dispun.

În condițiile dezvoltării democrației socialiste crește tot mai mult rolul formelor obștești de influențare a maselor în scopul respectării normelor de conviețuire socială. Avînd în vedere că sub diferite aspecte continuă să se manifeste unele deprinderi și obiceiuri, rămășițe ale mentalității din trecut, influențe ale ideologiei burgheze, care pătrund pe diverse căi și din afară, este necesară păstrarea vigilenței ideologice și o atitudine combativă împotriva unor astfel de manifestări. Combaterea acestora trebuie să se bazeze pe o largă muncă politică-educativă, să constituie una din preocupările permanente ale organelor și organizațiilor de partid.

Presa, radioul și televiziunea și-au cîștigat prețuirea celor mai largi mase. Militînd activ pentru înfăptuirea politicii partidului, presa, și în primul rînd „Scînteia", tratează în paginile ei probleme multiple ale construcției socialiste și vieții internaționale contemporane. Îmbunătățindu-și continuu activitatea, și pe viitor cea mai de seamă îndatorire a presei, preocuparea ei centrală trebuie să fie reflectarea politicii interne și externe a partidului, a muncii eroice a poporului nostru pentru construirea noii orînduiri. Tribună a experienței înaintate, promotor activ a tot ce este nou și avansat, presa trebuie să practice sistematic în paginile ei largi schimburi de opinii în problemele activității de partid, ale construcției de stat, economice, cultural-educative, ca și în alte probleme de interes obștesc.

Este necesar să se analizeze în paginile presei în mod critic lipsurile și neajunsurile ce se manifestă în diferite sectoare ale activității noastre, să se dezvăluie cauzele acestora, arătîndu-se căile pentru înlăturarea lor. Dezbaterile din presă

să se desfăşoare în spirit constructiv, de principialitate comunistă, urmărindu-se continua îmbunătăţire a muncii.

Prin sfera lor mare de pătrundere, radioul şi televiziunea au importante sarcini în răspîndirea politicii partidului în mase, în educarea acestora în spiritul patriotismului şi al internaţionalismului socialist, în promovarea valorilor culturii noastre naţionale şi ale culturii universale. Radioteleviziunea trebuie să realizeze o continuă îmbogăţire şi îmbunătăţire calitativă a emisiunilor, o mai mare varietate a temelor care să îmbrăţişeze toate aspectele vieţii sociale, precum şi perfecţionarea mijloacelor de prezentare. Ea trebuie să manifeste o exigenţă sporită în alcătuirea programelor, prezentînd opere de literatură, teatru, cinematografie cu un profund conţinut social, spectacole şi emisiuni muzicale de înaltă ţinută artistică, aducîndu-şi contribuţia la lărgirea orizontului politic şi cultural al maselor, la formarea gustului estetic şi la satisfacerea cerinţelor lor de frumos.

Tovarăşi,

În anii orînduirii socialiste, literatura şi arta au cunoscut o continuă înflorire ; au fost făurite numeroase opere de valoare, care, exprimînd în mod artistic viaţa bogată şi munca avîntată a poporului, aduc o contribuţie de seamă la dezvoltarea culturii ţării, la formarea conştiinţei socialiste a omului nou. Creaţia oamenilor de litere şi artă, care continuă tradiţiile progresiste ale culturii româneşti, a îmbogăţit patrimoniul spiritual al poporului, bucurîndu-se de preţuirea partidului, a tuturor oamenilor muncii. Scriitorii, artiştii plastici, compozitorii, arhitecţii, oamenii de teatru şi cinematografie, criticii, vîrstnici şi tineri, fără deosebire de naţionalitate, sînt participanţi activi, alături de întregul popor, la opera de construire a societăţii socialiste.

Istoria arată că marii oameni de cultură, adevăraţii artişti au exprimat în operele lor realitatea vremii, au fost alături de popor, pe care l-au ajutat şi însufleţit în lupta pentru o viaţă mai bună, pentru progres social. Cu atît mai

mult creatorii de artă ai societății socialiste trebuie să se identifice cu aspirațiile celor ce muncesc, să slujească țelul măreț al făuririi unei vieți tot mai fericite pentru întregul popor. *(Aplauze.)*

Avem o țară frumoasă și bogată, un popor harnic și cutezător, care timp de peste două milenii, în ani grei de restriște, înfrățit cu codrii, rîurile și văile și-a apărat glia, iar acum, sub conducerea partidului, își zidește o viață nouă. *(Aplauze puternice.)*

Poporului, adevăratul făuritor al tuturor bogățiilor patriei, trebuie să-i închine oamenii de artă și cultură tot ceea ce pot crea mai frumos și mai bun. Desigur, se poate și este necesar să se creeze în diferite forme și stiluri. Putem spune creatorilor de artă : alegeți tot ceea ce credeți că este mai frumos în culoare, mai expresiv în grai, redați realitatea cît mai variat în proză, în poezie, în pictură, sculptură și muzică, cîntați patria și poporul nostru minunat, pe cei ce și-au închinat întreaga viață înfloririi României. *(Aplauze îndelungate.)*

Sînt multe momente importante din istoria patriei noastre, din munca tumultuoasă a poporului pentru edificarea noii societăți care nu și-au găsit încă oglindirea deplină în operele literar-artistice. Abordînd în toată amploarea și măreția, cu înaltă măiestrie artistică, tema eliberării poporului, a profundelor prefaceri revoluționare din România, a relațiilor sociale și a vieții spirituale a oamenilor, reflectînd optimismul și vigoarea poporului, talentații noștri creatori pot făuri opere care să rămînă în patrimoniul culturii naționale și universale. Oglindind politica și activitatea partidului închinată înfloririi patriei, bunăstării poporului, fericirii omului, creația literar-artistică e necesar să fie pătrunsă de un profund umanism socialist.

Artei și literaturii le sînt proprii preocuparea pentru continua înnoire și perfecționare creatoare a mijloacelor de exprimare artistică, diversitatea de stiluri ; trebuie înlăturată

orice tendinţă de exclusivism sau rigiditate manifestată în acest domeniu. Esenţial este ca fiecare artist, în stilul său propriu, păstrîndu-şi individualitatea artistică, să manifeste o înaltă responsabilitate pentru conţinutul operei sale, să urmărească ca ea să-şi găsească drum larg spre mintea şi inima poporului. *(Aplauze.)*

Pentru dezvoltarea continuă a artei şi culturii din patria noastră este necesară dezbaterea principială, liberă, la care să participe toţi oamenii de artă, a problemelor de creaţie, de teoria şi istoria artei, pe baza concepţiei noastre despre lume şi societate.

Critica literară trebuie să analizeze principial activitatea de creaţie, fără pretenţia de a da soluţii obligatorii cu privire la forma şi stilul lucrărilor artistice, să ia poziţie faţă de manifestările negative şi să promoveze operele care exprimă realităţile şi ideile înaintate ale societăţii noastre. Totodată, ea trebuie să contribuie la educarea estetică a oamenilor muncii, la formarea gustului public.

Progresul culturii socialiste se bazează pe cunoaşterea şi însuşirea a tot ce are mai înaintat arta şi cultura mondială, pe dezvoltarea largă a schimbului de valori spirituale între popoare. Este de aceea necesar să fie intensificate legăturile de colaborare cu oamenii de cultură şi artă din ţările socialiste, cît şi din celelalte ţări, asigurate condiţii pentru un contact permanent cu viaţa culturală contemporană, pentru manifestarea tot mai intensă a ţării noastre în concertul culturii şi artei universale. Aceasta nu presupune însă atitudine necritică faţă de tot ce vine din străinătate, ci, dimpotrivă, impune spirit de discernămînt, o judecată proprie în aprecierea creaţiei artistice şi a operelor de artă.

Vasta activitate desfăşurată pentru propăşirea patriei, pentru înflorirea artei şi culturii creează oamenilor de litere şi artă largi posibilităţi de manifestare a talentului şi forţei lor creatoare, de făurire a noi opere de valoare care să îmbogăţească tezaurul cultural al ţării, să contribuie la satisfacerea necesităţilor spirituale ale oamenilor muncii.

V

ROMÂNIA, FACTOR ACTIV ÎN LUPTA PENTRU TRIUMFUL CAUZEI PĂCII ŞI SOCIALISMULUI

Tovarăşi,

Schimbările revoluţionare petrecute în lume, desfăşurarea vieţii internaţionale se caracterizează prin creşterea forţelor mondiale ale socialismului, care determină din ce în ce mai mult cursul întregii evoluţii a societăţii, prin continuarea procesului de destrămare a sistemului colonial, sporirea rolului noilor state independente, prin amploarea crescîndă a luptelor clasei muncitoare, a mişcărilor democratice, pentru progres social. Forţe uriaşe, cum nu a mai cunoscut istoria, se ridică pe toate continentele la luptă tot mai hotărîtă împotriva politicii agresive a imperialismului, pentru apărarea păcii. *(Aplauze puternice.)*

Succesele ţărilor socialiste, importantele progrese realizate în dezvoltarea economiei şi în domeniul tehnic-ştiinţific, în înflorirea culturii şi ridicarea nivelului de trai al poporului, întăresc forţa sistemului mondial socialist şi influenţa socialismului în lume, constituie un factor mobilizator în lupta oamenilor muncii din ţările capitaliste pentru transformarea revoluţionară a societăţii.

Permiteţi-mi, tovarăşi, ca de la tribuna Congresului să adresez un cald salut comunist partidelor frăţeşti din ţările socialiste care conduc opera istorică de construire a societăţii socialiste şi comuniste! *(Aplauze puternice, îndelungate.)*

În aceşti ani au crescut rîndurile partidelor comuniste şi muncitoreşti, care cuprind în prezent peste 43 000 000 de membri. Ele au acumulat o uriaşă experienţă politică-organizatorică, s-au maturizat din punct de vedere ideologic şi se află în primele rînduri ale luptei maselor muncitoare pentru interesele lor vitale. Partidele comuniste au devenit o forţă uriaşă şi exercită o influenţă sporită asupra vieţii politice din ţările lor.

Transmitem un salut frăţesc partidelor comuniste şi muncitoreşti din lumea capitalistă, care stau în fruntea luptei îm-

potriva exploatării şi asupririi şi care în multe ţări activează în condiţiile grele ale ilegalităţii, înfruntă prigoana şi teroarea, ţinînd sus steagul independenţei naţionale, al eliberării sociale a celor ce muncesc! *(Aplauze puternice.)*

Desfăşurarea luptei de eliberare naţională dă lovituri tot mai puternice putredului sistem colonial; pe harta politică a lumii, pe locurile vechilor imperii coloniale apar noi state independente.

Ţările care şi-au cîştigat recent libertatea îşi intensifică lupta împotriva noilor forme ale colonialismului, pentru apărarea şi consolidarea independenţei lor naţionale. Într-un şir de noi state se înfăptuiesc programe de naţionalizări şi reforme agrare, se adoptă măsuri economice, sociale şi politice cu caracter progresist, în direcţia unei dezvoltări socialiste.

Mişcarea de eliberare a popoarelor are ca sprijin firesc forţele socialismului, ţările socialiste, clasa muncitoare internaţională în frunte cu partidele comuniste, victoriile ei sînt indisolubil legate de schimbările intervenite în raportul de forţe pe plan mondial în favoarea socialismului, de colaborare cu ţările socialiste.

La rîndul lor, mişcarea de eliberare, noile state independente constituie un aliat de nădejde al socialismului, joacă un important rol în viaţa internaţională, manifestîndu-se ca o forţă antiimperialistă activă, un factor puternic de promovare a ideilor păcii, libertăţii şi independenţei popoarelor.

Ne exprimăm deplina solidaritate cu popoarele care luptă pentru cucerirea şi consolidarea independenţei naţionale, pentru pace şi progres social! *(Aplauze îndelungate.)*

Una din caracteristicile dezvoltării societăţii contemporane este adîncirea crizei generale a sistemului capitalist. Creşterea atotputerniciei marilor monopoluri în întreaga viaţă socială ascute contradicţiile inerente capitalismului, atît pe plan naţional cît şi internaţional.

În ţările capitaliste se intensifică lupta oamenilor muncii în frunte cu clasa muncitoare împotriva exploatării, pentru revendicări economice şi politice, pături sociale largi, cercuri democratice, personalităţi ale vieţii publice iau poziţie activă

împotriva politicii antipopulare a monopolurilor, pentru apărarea libertăţilor şi drepturilor democratice.

Datorită politicii ţărilor imperialiste de exploatare sub diferite forme a popoarelor se adînceşte prăpastia dintre ţările capitaliste înaintate economic şi ţările slab dezvoltate, continuă să existe în lume vaste zone ale foametei, sărăciei şi inculturii. În lupta pentru pieţe de desfacere, pentru surse de materii prime şi sfere de influenţă, pentru menţinerea şi acapararea de poziţii dominante asupra altor popoare, contradicţiile interimperialiste devin tot mai profunde.

Forţele agresive ale imperialismului se opun procesului de transformare social-politică a lumii, atentează la independenţa şi suveranitatea popoarelor, recurg la represiuni colonialiste şi intervenţii armate deschise, periclitînd pacea mondială.

Agresiunea Statelor Unite ale Americii în Vietnam, angajarea forţelor armate americane în operaţiile de război împotriva mişcării patriotice de eliberare din Vietnamul de sud şi bombardarea sistematică a teritoriului Republicii Democrate Vietnam au produs o mare îngrijorare şi, totodată, protestul tuturor popoarelor iubitoare de pace. Intervenţia imperialismului american în Republica Dominicană este încă o manifestare a politicii de amestec în treburile interne ale unui stat suveran.

Poporul român, condamnînd cu toată hotărîrea intervenţia imperialistă în Vietnam, şi-a exprimat şi îşi exprimă deplina solidaritate cu cauza dreaptă a poporului vietnamez. *(Aplauze puternice.)* România cere cu hotărîre încetarea intervenţiei americane în Vietnam şi retragerea tuturor trupelor străine; poporul vietnamez să fie lăsat să-şi rezolve singur treburile interne. Ţara noastră a acordat şi va continua să acorde sprijin poporului vietnamez în lupta sa eroică. *(Aplauze îndelungate.)*

Ce ecou pot găsi şi cum pot fi crezute cuvintele despre „dragoste de pace“ şi „legalitate internaţională“ rostite de diferite persoane oficiale americane, cînd continuă şirul acţiunilor agresive, al intervenţiilor armate pentru susţinerea unor regimuri din cele mai reacţionare, respinse de popoare?

Linia politicii de forţă a cercurilor imperialiste americane şi a actelor lor agresive este lipsită de perspectivă şi sortită

eşecului. Ea este condamnată de cercurile largi ale opiniei publice mondiale şi nu poate duce decît la izolarea promotorilor acestei linii, la discreditarea lor pe plan internaţional şi pînă la urmă la înfrîngerea acestei politici. *(Aplauze.)*

Cauza progresului şi civilizaţiei omenirii impune respectarea dreptului fiecărui popor, fie el mare sau mic, de a-şi alege nestingherit calea dezvoltării politice-sociale şi economice, de a-şi afirma fiinţa naţională, de a-şi rezolva singur treburile proprii ; aceasta constituie totodată o cerinţă esenţială a menţinerii şi consolidării păcii.

Intensificarea acţiunilor agresive ale cercurilor imperialiste demonstrează că existenţa imperialismului constituie o permanentă sursă de pericole pentru pace, menţine terenul dezlănţuirii unui nou război mondial. Mai mult ca oricînd se impune creşterea vigilenţei şi întărirea unităţii tuturor forţelor iubitoare de pace. Întărind continuu unitatea lor, luptînd într-un singur front, ţările socialiste, clasa muncitoare internaţională, noile state independente, mişcarea de eliberare naţională, mişcarea mondială pentru apărarea păcii au capacitatea reală de a apăra pacea lumii şi a salvgarda civilizaţia umană. *(Aplauze.)*

Tovarăşi,

România, manifestîndu-se ca factor activ pe arena mondială, înfăptuieşte o politică externă de pace, desfăşoară o activitate perseverentă pentru micşorarea încordării internaţionale, pentru dezvoltarea colaborării între popoare şi consolidarea păcii în lume.

Corespunzător intereselor fundamentale ale poporului român, ale cauzei socialismului şi păcii, ţara noastră pune în centrul politicii sale externe prietenia strînsă şi alianţa frăţească cu ţările socialiste. În aceşti ani au continuat să se dezvolte multilateral legăturile de prietenie şi colaborare ale României cu toate ţările sistemului mondial socialist, au avut loc schimburi de vizite ale delegaţiilor de partid şi de stat cu reprezentanţii Uniunii Sovietice, R. P. Chineze, R. P. Ungare, R. P. Bulgaria, R.S.F. Iugoslavia, R. P. Polone, R. S. Cehoslovace, R. D. Germane, R. P. Albania, R.P.D. Coreene,

R. D. Vietnam, R. P. Mongole, Republicii Cuba. Aceste întîlniri au prilejuit discutarea tovărăşească a diferite probleme de interes comun, contribuind la întărirea prieteniei şi colaborării dintre popoarele noastre. *(Aplauze.)*

Ţara noastră consideră ca o îndatorire a sa internaţionalistă dezvoltarea continuă a relaţiilor frăţeşti cu toate ţările socialiste, aducîndu-şi contribuţia activă la unitatea şi coeziunea sistemului mondial socialist. *(Aplauze.)*

Acţionînd în spiritul coexistenţei paşnice, România se pronunţă pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare cu toate ţările, fără deosebire de sistem social-politic. Considerăm că fiecare stat are de dat şi de primit în cadrul circulaţiei valorilor materiale şi spirituale create de popoare.

În aceşti ani s-au dezvoltat şi îmbunătăţit relaţiile, îndeosebi pe plan economic, dintre România şi o serie de ţări ale Europei occidentale, reluîndu-se vechi legături tradiţionale. Constatăm cu satisfacţie că în ultimii ani s-au extins relaţiile şi s-au stabilit legături cu noi state din Asia, Africa, America Latină.

Apreciem evoluţia pozitivă a relaţiilor dintre ţara noastră şi Grecia, în spiritul prieteniei care a existat întotdeauna între popoarele noastre. Dorim ca şi relaţiile noastre cu Turcia să ia un asemenea curs. Dezvoltarea unor legături de bună vecinătate, prieteneşti, între toate statele balcanice corespunde intereselor comune ale ţărilor noastre, ale colaborării în această zonă geografică, ale întăririi păcii. *(Aplauze.)*

Ţara noastră va dezvolta şi în viitor relaţiile economice, tehnice-ştiinţifice, culturale cu toate statele, considerînd că schimburile multilaterale pe baza avantajului reciproc, fără condiţii politice, fără restricţii şi discriminări, contribuie la micşorarea încordării internaţionale şi la apropierea între popoare, constituie un important factor de întărire a păcii.

Politica internaţională a ţării noastre are ca temelie trainică, permanentă, principiile suveranităţii şi independenţei naţionale, egalităţii în drepturi, neamestecului în treburile interne, avantajului reciproc. *(Aplauze.)* România militează pentru promovarea consecventă a acestor principii pe arena internaţională, considerînd că respectarea lor este o condiţie

esenţială în vederea dezvoltării colaborării între state, întăririi încrederii între popoare, respectării dreptului inalienabil al fiecărui popor de a-şi hotărî singur soarta. *(Aplauze.)*

Luînd parte la activitatea Organizaţiei Naţiunilor Unite, România s-a pronunţat consecvent pentru îmbunătăţirea activităţii acestui for internaţional, încît el să oglindească realităţile lumii de azi. Ca o cerinţă esenţială, ne pronunţăm consecvent pentru universalitatea organizaţiei şi pentru restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze, mare putere mondială, singura îndreptăţită să reprezinte poporul chinez. *(Aplauze puternice.)*

Ţara noastră militează pentru încetarea cursei înarmărilor şi înfăptuirea dezarmării, pentru crearea de zone denuclearizate, pentru interzicerea necondiţionată a folosirii armelor atomice şi distrugerea totală a stocurilor existente. Viaţa dovedeşte că împărţirea lumii în blocuri militare agravează încordarea internaţională, alimentează neîncrederea între state, existenţa pactelor agresive N.A.T.O., S.E.A.T.O., C.E.N.T.O. purtînd în sine şi favorizînd tendinţe de dominaţie din partea unor state imperialiste asupra altor state. Ţara noastră se pronunţă cu hotărîre pentru lichidarea oricăror blocuri militare.

O influenţă negativă asupra relaţiilor internaţionale are existenţa bazelor militare străine şi a trupelor aflate pe teritoriul altor state. Angajîndu-se tot mai direct în lupta împotriva mişcărilor democratice de pretutindeni, S.U.A. au ajuns să aibă aproape jumătate din efectivul forţelor lor armate împrăştiate în diferite părţi ale lumii. În interesul întăririi păcii, lichidării oricăror forme de amestec în treburile interne ale popoarelor, România se pronunţă pentru desfiinţarea bazelor militare şi retragerea tuturor trupelor aflate pe teritoriul altor state.

O mare însemnătate pentru însănătoşirea climatului internaţional ar avea-o înlăturarea rămăşiţelor celui de-al doilea război mondial prin încheierea Tratatului de pace german, pornindu-se de la recunoaşterea realităţii istorice a existenţei celor două state germane.

Militînd pentru apărarea păcii, pentru micşorarea încordării internaţionale, ţara noastră acordă o deosebită atenţie întăririi capacităţii sale de apărare. Şi în viitor, partidul şi guvernul vor manifesta cea mai mare grijă pentru înzestrarea şi pregătirea Forţelor noastre Armate, încît ele, alături de forţele armate ale celorlalte state participante la Tratatul de la Varşovia, ale tuturor ţărilor socialiste, să-şi poată îndeplini oricînd misiunea sacră de apărare a cuceririlor revoluţionare ale poporului, independenţei patriei, cauzei socialismului şi păcii. *(Aplauze.)*

Poporul nostru priveşte viitorul cu convingerea că prin lupta unită a popoarelor, prin acţiunea comună a tuturor forţelor păcii va fi asigurat triumful cauzei păcii, corespunzător intereselor fundamentale ale întregii omeniri. Pentru victoria acestei cauze măreţe România va depune toate eforturile şi îşi va aduce neprecupeţit întreaga sa contribuţie. *(Vii aplauze.)*

Tovarăşi,

Bilanţul măreţ al întregii activităţi desfăşurate în domeniul dezvoltării interne şi al relaţiilor internaţionale demonstrează justeţea liniei politice şi organizatorice a partidului nostru, a Comitetului său Central. În activitatea desfăşurată între cele două Congrese, Comitetul Central nu şi-a precupeţit forţele pentru a fi la înălţimea încrederii ce i s-a acordat. Documentele pe care le va adopta Congresul, Directivele cu privire la planul de cinci ani şi la electrificarea ţării, Statutul partidului, obiectivele fundamentale şi sarcinile de viitor ale politicii noastre interne şi externe stabilite de Congres vor constitui programul dezvoltării întregii noastre societăţi.

CEL DE-AL IX-LEA CONGRES AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN VA RĂMÎNE ÎNSCRIS CU LITERE DE AUR ÎN ISTORIA ROMÂNIEI. *(Aplauze puternice, îndelungate.)*

Înfăptuind sarcinile noului plan cincinal, poporul nostru îşi va aduce contribuţia sa la întărirea sistemului socialist mondial, a forţelor care luptă pentru progres social, la victoria cauzei socialismului şi păcii în întreaga lume. *(Aplauze.)*

Întreaga activitate a organelor şi organizaţiilor de partid, a comuniştilor din ţara noastră este închinată fericirii poporului. Va trebui să desfăşurăm o muncă tot mai intensă pentru a asigura realizarea în cît mai bune condiţii a tuturor sarcinilor trasate de Congresul nostru. Să punem toată energia şi capacitatea noastră de muncă în slujba patriei, a cauzei socialismului şi comunismului. *(Aplauze puternice.)*

Ne exprimăm deplina convingere că muncitorimea, ţărănimea, intelectualitatea, întregul popor vor munci cu şi mai mult elan pentru traducerea în viaţă a politicii partidului, pentru înfăptuirea măreţelor sarcini trasate de Congres. **ÎN URMĂTORII CINCI ANI POPORUL ROMÂN VA PARCURGE ÎNCĂ O ETAPĂ PE DRUMUL VIEŢII SALE NOI, SE VA APROPIA ŞI MAI MULT DE PISCURILE ÎNALTE ALE CIVILIZAŢIEI, DE SOCIETATEA COMUNISTĂ!** *(Aplauze puternice, îndelungate.)*

Trăiască Partidul Comunist Român, conducătorul încercat al poporului! *(Ovaţii, urale, întreaga asistenţă se ridică în picioare.)*

Trăiască şi înflorească România socialistă! *(Aplauze, ovaţii îndelungate.)*

Sub steagul invincibil al marxism-leninismului să se dezvolte necontenit unitatea ţărilor socialiste, a mişcării comuniste şi muncitoreşti internaţionale! *(Ovaţii, urale.)*

Trăiască pacea şi prietenia între popoare! *(Aplauze puternice, îndelungate.)*

La încheierea raportului, întreaga asistenţă, în picioare, aclamă îndelung, minute în şir răsună ovaţii, urale.